

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

Бакалаврська дипломна робота на тему:
УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА»)

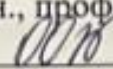
Виконав: студент 4 курсу, групи П-206
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
Вергелес А. С. _____

Керівник: к.е.н., доцент каф. ПЛІМ
Пілявоз Т. М. _____
« 06 » _____ 2024 р.

Рецензент: к.е.н., доцент каф. ММЕ
Вітюк А. В. _____
« 07 » _____ 2024 р.

Допущено до захисту _____
Завідувач кафедри ПЛІМ Мороз О. О.
« 8 » _____ 2024 р.

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Галузь знань – Управління та адміністрування
Спеціальність – 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри ПЛІМ
д.е.н., професор Мороз О. О.

«18» березня 2024 р.

ЗАВДАННЯ НА БАКАЛАВРСЬКУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Вергелесу Андрію Сергійовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Удосконалення управління прибутком підприємства (на прикладі приватного акціонерного товариства «Вінницька кондитерська фабрика»)»

керівник роботи Пілявоз Тетяна Миколаївна, к.е.н., доцент,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ВНТУ від «11» березня 2024 року № 80.

2. Строк подання студентом проекту (роботи): 03.06.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: наукові дослідження, фінансова звітність
ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», статистичні дані

4. Зміст текстової частини: 1 Теоретичні аспекти управління прибутком підприємства

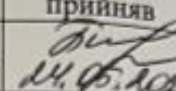
2 Аналіз прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

3 Розробка пропозицій щодо покращення управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

5. Перелік ілюстративного матеріалу: Таблиці: 1. Аналіз кількісних показників фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за період 2021-2023 рр. 2. Аналіз показників ефективності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за період 2021-2023 рр. 3. Аналіз прибутку від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика». 4. Аналіз формування чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр., тис. грн. 5. Розподіл прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика». 6. Динаміка рівнів показників прибутковості ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» 7. Розрахунок показників операційного левериджу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Рисунки: 1. Механізм управління прибутком підприємства. 2. Динаміка зміни чистого прибутку (збитку) ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика». 3. Схема багаторівневої функціональної системи управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1. Спеціальна частина	Пілявоз Т. М., доцент кафедри ПЛМ	 18.03.2024	 18.03.2024

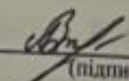
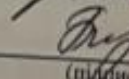
7. Дата видачі завдання «18» березня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів бакалаврської кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Формування та затвердження теми бакалаврської кваліфікаційної роботи (БКР)	11.03.2024 р.	Вик
2	Виконання спеціальної частини БКР. Перший рубіжний контроль виконання БКР (1-й розділ БКР)	12.04.2024 р.	Вик
3	Виконання спеціальної частини БКР. Другий рубіжний контроль виконання БКР (2-й розділ БКР)	03.05.2024 р.	Вик
4	Виконання спеціальної частини БКР. Третій рубіжний контроль виконання БКР (3-й розділ БКР)	24.05.2024 р.	Вик
5	Нормоконтроль. Попередній захист БКР	03.06.2024 р.	Вик
6	Рецензування БКР	07.06.2024 р.	Вик
7	Захист БКР	10-27.06.2024 р.	Вик

Студент

Керівник роботи


(підпис)

(підпис)

Вергелес А. С.

Пілявоз Т. М.

АНОТАЦІЯ

Вергелес А. С. Бакалаврська дипломна робота на тему: «Удосконалення управління прибутком підприємства (на прикладі приватного акціонерного товариства «Вінницька кондитерська фабрика»).

В бакалаврській дипломній роботі розглянуто теоретичні та практичні засади формування системи управління прибутком підприємства. Розглянуто сутність економічної категорії «прибуток» підприємства, охарактеризовано механізм та основні елементи управління прибутком підприємства, обґрунтована методика аналізу. Проаналізовані основні показники господарської діяльності підприємства та проведений аналіз прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика». Розроблені заходи щодо удосконалення управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

Ключові слова: прибуток, прибуток від реалізації, чистий прибуток, управління прибутком, маржинальний дохід, операційний аналіз, рентабельність.

ANNOTATION

Vergeles A. Bachelor's thesis on the topic: «Improving the profit management of the enterprise (on the example of the private joint-stock company «Vinnytsia confectionery factory»).

The bachelor's thesis examines the theoretical and practical foundations of the enterprise profit management system. The essence of the economic category "profit" of the enterprise is considered, the mechanism and main elements of enterprise profit management are characterized, and the methodology of analysis is substantiated. The main indicators of economic activity of enterprise are analyzed and the profit of PJSC «Vinnytsia Confectionery Factory» is analyzed. Measures to improve the profit management of PJSC «Vinnytsia Confectionery Factory» have been developed.

Keywords: profit, profit from sales, net profit, profit management, marginal income, operational analysis, profitability.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1 Тракткування економічної категорії «прибуток» підприємства	5
1.2 Механізм та основні складові управління прибутком підприємства	11
1.3 Сучасні методики аналізу прибутку підприємства	20
2 АНАЛІЗ ПРИБУТКУ ПРАТ «ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА»	28
2.1 Загальна характеристика ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»	28
2.2 Аналіз фінансових показників та ефективності господарської діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»	30
3 РОЗРОБКА ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПРАТ «ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА»	47
3.1 Удосконалення процесу організації управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»	47
3.2 Використання механізму операційного левериджу в управлінні прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»	54
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ	65
Додаток А Протокол перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових запозичень	69
Додаток Б Фінансова звітність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»	70
Додаток В Ілюстративний матеріал	85

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Для розвитку підприємства, науково-технічного вдосконалення його матеріальної бази та продукції, а також всіх форм інвестування необхідне таке фінансове джерело, як прибуток. Він є джерелом для сплати всіх податків і зборів. Діяльність всього підприємства спрямована саме на зростання прибутку, оскільки він має велике значення. Тобто дохід, який створюється в процесі підприємницької діяльності та матеріального виробництва, відображається у понятті «прибуток». Будь-яке підприємство створюється з метою отримання прибутку. Пошук механізмів управління вартістю та структурою капіталу, доходами і витратами, основним і оборотним капіталом, оптимальних рішень у сфері капітальних вкладень необхідні фінансовому менеджеру, однією з основних задач якого є максимізація прибутку. Тому результатом ефективного управління фінансами є стабільне зростання прибутку.

У зв'язку з війною Україна опинилася в умовах економічної та політичної невизначеності. Це змушує більшість підприємств вести свою діяльність, враховуючи численні фактори впливу, такі як непередбачуваність розвитку ситуації в країні, нестабільні дії держави, обмежений капітал, зниження платоспроможності клієнтів та інші елементи, що формують економічне середовище. У такому контексті тема дослідження набуває особливого значення, оскільки воно зосереджене на вивченні управління прибутковістю підприємств у складних умовах сучасності.

Актуальні проблеми формування та управління прибутком досить добре описані в економічній літературі. Багато вітчизняних науковців, таких як Білик Т.О., Бланк І.А., Блонська І.І., Гончаров А.М., Гриньова В.М., Кальмук М.В., Коваленко Л.О., Поддєрьогін А.М., Покропивний С.Ф., Субботович Ю.Л., Ткаченко Є.Ю. та інші, розглядали проблеми забезпечення ефективного управління прибутком у своїх працях.

Мета та завдання дослідження. Метою бакалаврської дипломної роботи є вивчення теоретичних і практичних аспектів формування прибутку підприємства та розробка шляхів підвищення ефективності процесу управління прибутком у сучасних умовах.

Відповідно до поставленої мети дослідження можна виділити наступні завдання:

- охарактеризувати економічну категорію «прибуток» підприємства;
- розглянути складові системи управління прибутком підприємства;
- охарактеризувати сучасні методи аналізу прибутку підприємств;
- проаналізувати основні економічні і фінансові показники ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр.;
- проаналізувати прибуток ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»;
- розробити пропозиції щодо удосконалення процесу управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»;
- обґрунтувати використання механізму операційного левериджу в управлінні прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

Об’єктом дослідження є процеси управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти управління прибутком на підприємстві.

Методи дослідження. При виконанні бакалаврської дипломної роботи був використаний діалектичний метод пізнання економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку та взаємозв’язку. У роботі було використано загальнонаукові методи дослідження: моделювання, аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, порівняння, математичні методи.

Інформаційну основу дослідження складають сучасні літературні джерела, наукові праці видатних вітчизняних і зарубіжних економістів, нормативно-правові документи, фінансова звітність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», статистична інформація.

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Трактуювання економічної категорії «прибуток» підприємства

У сучасних умовах ринкової економіки підприємства отримали незалежність у плануванні своєї господарської діяльності. Досвід підтвердив ефективність ринкового механізму в забезпеченні балансу економіки та раціонального використання всіх ресурсів, включаючи людські, матеріальні, фінансові, що сприяє створенню гнучкого та безперебійного виробництва для задоволення потреб споживачів та вдосконалення науково-технічного прогресу.

Головну роль у системі економічних показників відіграють фінансово-економічні показники, які відображають усі аспекти виробництва, збуту, закупівель та фінансової діяльності підприємства. Відомо, що метою створення будь-якого підприємства є отримання прибутку. Таким чином, значення прибутку у господарському процесі постійно зростає. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба всебічно та детально вивчати прибуток, який займає центральне місце в загальній системі витрат на інструменти та важелі управління економікою. Прибуток є не тільки стимулом господарської діяльності підприємства, але й основним джерелом його розвитку.

Розвиток підприємств, технологічний прогрес матеріальних основ і продуктів, різноманітні форми інвестування – все це потребує джерел капіталу, наприклад прибутку. Це джерело всіх податків. Діяльність всього бізнесу – збільшення прибутку, тому що це дуже важливо. Тобто кошти, що утворилися в процесі підприємницької діяльності, утворилися в процесі матеріального виробництва і досі контролюються підприємством, відображаються в понятті «прибуток».

Прибуток підприємства є складовою доходу, що залишається після відшкодування всіх витрат на виробничу та господарську діяльність підприємства.

Поняття прибутковості у діяльності підприємницьких структур детально розглядається у багатьох сучасних наукових працях, дослідженнях, методичних матеріалах і посібниках українських вчених. Поняття прибутку є неоднозначним, тому можна розглядати декілька варіантів його визначення:

- перетворена форма додаткової вартості, виробленої, реалізованої та готової до розподілу, яка формується в процесі суспільного відтворення для задоволення різних інтересів підприємства та його власника;

- фінансова категорія, яка відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва, обсяг і якість виробленої (реалізованої) продукції, стан продуктивності праці та рівень собівартості;

- мірило фінансового здоров'я підприємства, характеристика рентабельності вкладення коштів у активи підприємства;

- основне внутрішнє джерело, яке забезпечує розвиток підприємства на принципах самофінансування;

- основний критерій ефективності господарювання;

- різниця між ціною товару та витратами на його виробництво;

- сума, на яку доходи перевищують витрати [1, с. 12].

Автори Лишиленко О. В. та Швець В. Г. визначають прибуток як джерело всіх засобів і резервів, зростання капіталу внаслідок господарської діяльності підприємства [2, с. 60].

Український економіст Мочерний С. В. зазначає, що прибуток є перетвореною похідною формою додаткової вартості, яка кількісно виражається як різниця між ціною продажу товару і витратами капіталу на його виробництво [3, с.192].

Отже, незаперечним є те, що кількісно прибуток відображається як різниця між ціною товару та витратами на його виробництво, але вчений

цілком справедливо зауважив, що прибуток відображає перетворену похідну форму додаткової вартості.

Прибуток – це частина виручки, яка залишається після відшкодування всіх витрат на виробничу та реалізаційну діяльність підприємства. Характеризуючи перевищення надходжень над витратами, прибуток втілює мету підприємницької діяльності та є головним показником її результативності (ефективності) [4, с. 163].

Прибуток – це частина доходу, яка залишається підприємству після відшкодування всіх витрат, пов'язаних з виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності [5].

Прибуток як економічний показник – це різниця між ціною реалізації та собівартістю продукції (товарів, послуг), між обсягом отриманого доходу та сумою витрат на виготовлення і реалізацію продукції [6, с. 390].

Прибуток характеризується як частина заново створеної вартості, виробленої та реалізованої, готової до розподілу. Таким чином, наголошується на важливості процесу реалізації виробленого продукту за кошти [7, с. 113].

Підсумовуючи дослідження, можна виділити декілька підходів щодо розгляду категорії «прибуток»:

- соціальний підхід: прибуток виступає засобом задоволення інтересів учасників ринкових відносин, які беруть участь у його формуванні;
- економічний підхід: прибуток – це частина доданої вартості, яка включена у виробництво і фактично надходить на підприємство у вигляді виручки від продажу продукції;
- фінансовий підхід: прибуток є видом фінансового результату діяльності підприємства (разом зі збитками і нульовим результатом), що визначається позитивним балансом між отриманим доходом і витратами, понесеними підприємством [2, с. 61].

Законодавство України, яке, з одного боку, регулює господарську діяльність суб'єктів господарювання та організацію бухгалтерського обліку та

звітності, а з іншого – систему оподаткування прибутку, як прибуток визначає два різних економічних явища.

Згідно зі ст. 142 Господарського Кодексу України прибуток (доход) суб'єкта господарювання є показником фінансових результатів його господарської діяльності, що визначається шляхом зменшення суми валового доходу суб'єкта господарювання за певний період на суму валових витрат та суму амортизаційних відрахувань [8].

Відповідно до Податкового кодексу України прибуток – це сума валового доходу, тобто сума операційного доходу, скоригована певним чином на витрати підприємства та вартість амортизації основних і нематеріальних активів. Це означає, що прибуток як предмет оподаткування є досить умовною величиною, яка відображає співвідношення доходів і витрат підприємства в конкретному податковому періоді. Вона не залежить безпосередньо від виробничих витрат, різниці між виручкою від реалізації та витратами на виробництво цієї продукції. Прибуток як предмет оподаткування визначається за даними спеціального податкового обліку, який не збігається з бухгалтерським [9].

Таким чином, прибуток є показником, що відображає всі якісні сторони діяльності підприємства та загальну ефективність його господарювання. Розмір прибутку, який отримує підприємство, залежить від динаміки його доходів і витрат.

Прибутковість розглядають як якісний показник, міру ефективності підприємства. Прибутковість визначається як вид ефективності, що характеризує ефективність економічних систем (підприємств, територій, національної економіки). Головною ознакою цих систем є вартісна величина засобів (видатків, витрат), які застосовуються для досягнення мети (результатів), а в деяких випадках і самої мети (прибутку). Це означає, що рентабельність проявляється через відношення результату (ефекту) до витрат [10, с. 194].

На думку багатьох авторів, прибуток гарантує прогрес економічної системи, а його відсутність є найяскравішим свідченням регресу та соціальної напруженості. Прибуток як активний і універсальний важіль державного впливу та регулювання економічних процесів та соціально-економічних інтересів є чутливим до багатьох внутрішніх і зовнішніх факторів впливу, зокрема фіскальної, цінової, інвестиційної та кредитної політики органів законодавчої та виконавчої влади.

Прибуток є джерелом фінансових ресурсів як на макрорівні, так і на мікрорівні, відображаючи суперечності між інтересами держави, яка прагне успішно вирішувати фіскальні та розподільчі завдання, і потребами підприємств і населення у розвитку виробничої сфери. Поняття прибутку в економічній системі пов'язане з існуванням товарно-грошових відносин, виникненням і розвитком інституту власності, особливо приватної.

Прибуток як економічна категорія відображає кінцеву грошову оцінку виробничо-фінансової діяльності та є ключовим показником фінансового стану підприємств. Загалом, прибуток – це різниця між доходом від конкретної діяльності та витратами на її здійснення. Він сигналізує про необхідність зниження собівартості продукції, збільшення обсягів реалізації, розширення асортименту продукції, а також можливість зміни цінової політики. Прибуток є вирішальним критерієм ефективності бізнесу [11, с. 23].

На кожному етапі отримання прибутку – валового, операційного, фінансового та чистого – важливим моментом є збільшення доходів і зниження витрат. Таким чином, прибуток є важливим показником, який якісно характеризує ефективність господарської діяльності та використання всіх наявних ресурсів.

Основні функції прибутку:

– розподільча функція – полягає в інтересі держави акумулювати в бюджет частину чистого доходу суспільства у вигляді обов'язкових податкових платежів. При цьому підприємство задовольняє особисті потреби та вільно розпоряджається прибутком, що залишається після сплати податків;

- стимулююча функція – отриманий прибуток мотивує підприємство до раціоналізації використання ресурсів, скорочення витрат, освоєння нових технологій, впровадження інновацій і науково-технічних досягнень з метою максимізації доходів;

- оціночна функція – на основі показника прибутку оцінюється ефективність роботи підприємства, його економічний розвиток, фінансове становище та позиція на ринку [12, с. 176].

Згідно з економічною природою прибуток є трансформованою формою чистого доходу, і таким чином характеризує чистий дохід у тому вигляді, в якому він виступає в економічних умовах окремого виробника.

Коли ми розглядаємо прибуток як економічну категорію, ми говоримо про це абстрактно. При плануванні та оцінці господарсько-фінансової діяльності підприємства, розподілі прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, слід використовувати певні показники прибутку.

Сума прибутку відображає всі аспекти діяльності підприємства. Для зростання прибутку підприємства необхідно:

- збільшення виробництва і реалізації товарів, робіт і послуг;
- розширити свій бізнес, орієнтуючись на ринок, асортимент та якість продукції;
- здійснювати заходи щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників;
- знизити витрати виробництва;
- максимально використовувати наявний у його розпорядженні потенціал, у тому числі фінансові ресурси;
- зі знанням справи вести цінову політику;
- вміло будувати договірні відносини з постачальниками та замовниками;
- вміти інвестувати прибуток найбільш прийнятним чином для досягнення оптимального ефекту.

Проаналізувавши різні підходи до визначення економічної сутності прибутку, можна зазначити, що існуючі підходи є взаємодоповнюючими. Прибуток є доходом на вкладений капітал, який підприємець отримує за ризик, мотивом його діяльності та який розраховують як різницю між сукупним доходом і сукупними витратами [13, с. 300].

Прибуток виступає як об'єкт та інструмент управління, у ньому зосереджені інтереси майже всіх суб'єктів господарювання, тобто це джерело формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання та держави. Як особливе джерело формування та поповнення фінансових ресурсів підприємств, прибуток в умовах ринкової економіки є частиною грошових заощаджень, що сприяє розширенню виробництва та підвищенню добробуту акціонерів. Прибуток є важливим показником для оцінки фінансових результатів, фінансового стану та перспектив розвитку суб'єкта господарювання, а також показником для вимірювання загальної ефективності підприємства та фінансової спроможності країни. Тому прибуток надає інформацію про необхідність вжити заходів щодо зниження собівартості продукції, збільшення випуску продукції, доцільності зміни цінової політики, розширення асортименту товарів тощо.

1.2 Механізм та основні складові управління прибутком підприємства

Питання управління прибутком розглядається багатьма науковцями. Автори [14] зазначають, що управління прибутком підприємства означає побудову системи управління, яка враховує тактичні та стратегічні аспекти управління, спрямовану на покращення кінцевих результатів діяльності суб'єкта господарювання і яка розглядається сутністю взаємопов'язаних елементів, кожен з яких виконує певну роботу і спрямований на забезпечення досягнення певної суми прибутку.

Процес управління прибутком розглядають як сукупність організаційно-управлінських заходів, методів і засобів визначення та реалізації найбільш

вигідних управлінських рішень з метою формування, розподілу та використання фінансово-економічних результатів діяльності підприємства з метою досягнення його цілей і завдань [15].

Управління прибутком – це процес пошуку та прийняття управлінських рішень щодо всіх основних аспектів його формування, розподілу та використання на підприємстві [16, с. 85].

Система управління прибутком визначається як сукупність взаємопов'язаних елементів, кожен з яких має своє функціональне призначення, спільне функціонування яких за певних умов забезпечує досягнення прибутку певної величини [17, с. 146].

Тому управління прибутком – це процес побудови та впровадження найбільш ефективних рішень щодо створення, розподілу та використання фінансових результатів господарської діяльності підприємства з метою забезпечення стійкого фінансового стану та ефективної діяльності підприємства в майбутньому [18, с. 23].

В ринковій економіці прибуток є найважливішим фактором стимулювання виробничо-підприємницької діяльності підприємства і створює фінансову основу для його розширення, задоволення соціальних і матеріальних потреб персоналу.

Процес управління прибутком відіграє важливу роль в системі управління підприємством в цілому. Його завданням є пошук найефективніших шляхів одержання прибутку та його оптимального розподілу, спрямованого на забезпечення зростання економічної активності підприємства та підвищення його ринкової вартості.

Ефективне управління прибутковістю необхідне для покращення добробуту власників бізнесу зараз і в майбутньому. Ця мета має забезпечити одночасне узгодження інтересів власників з інтересами держави та персоналу.

Система управління прибутком повинна бути логічно пов'язана із загальною системою управління підприємством, оскільки управлінські рішення в усіх сферах діяльності підприємства прямо чи опосередковано

впливатимуть на рівень прибутку, що дає нові можливості та джерела фінансування розвитку підприємства і змогу збільшити не тільки доходи підприємства, а й дохід його власників і працівників [19].

До основних завдань управління прибутком відносять:

- оцінка рентабельності виробничо–комерційної діяльності підприємства;
- виявлення підприємницького ризику;
- забезпечення максимізації прибутку в межах можливостей ресурсного потенціалу підприємства та обмежень ринкової кон'юнктури;
- забезпечення виплати високого рівня доходів власникам бізнесу;
- забезпечення створення достатнього обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до довгострокових цілей розвитку підприємства;
- забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку та прийнятним рівнем ризику;
- забезпечення постійного зростання ринкової вартості підприємства;
- виявлення резервів збільшення прибутку за рахунок виробничої діяльності, інвестицій та фінансових операцій;
- посилення конкурентних позицій підприємства за рахунок підвищення ефективності розподілу та використання прибутку.

Система управління прибутком підприємства – це сукупність конкретних методів, прийомів, методів і прийомів для обґрунтування управлінських фінансових рішень, пов'язаних з формуванням витрат і доходів підприємства, та форми їх реалізації для забезпечення прийнятних рівнів рентабельності фінансово-господарської діяльності [20, с. 747].

Незважаючи на різноманітність підходів, вчені виділили шість основних компонентів системи управління прибутком підприємства: політику управління прибутком підприємства, концепцію управління прибутком, принципи управління прибутком, механізми управління прибутком, інформаційні системи, аналітичні методи та планування прибутку (рис. 1.1).

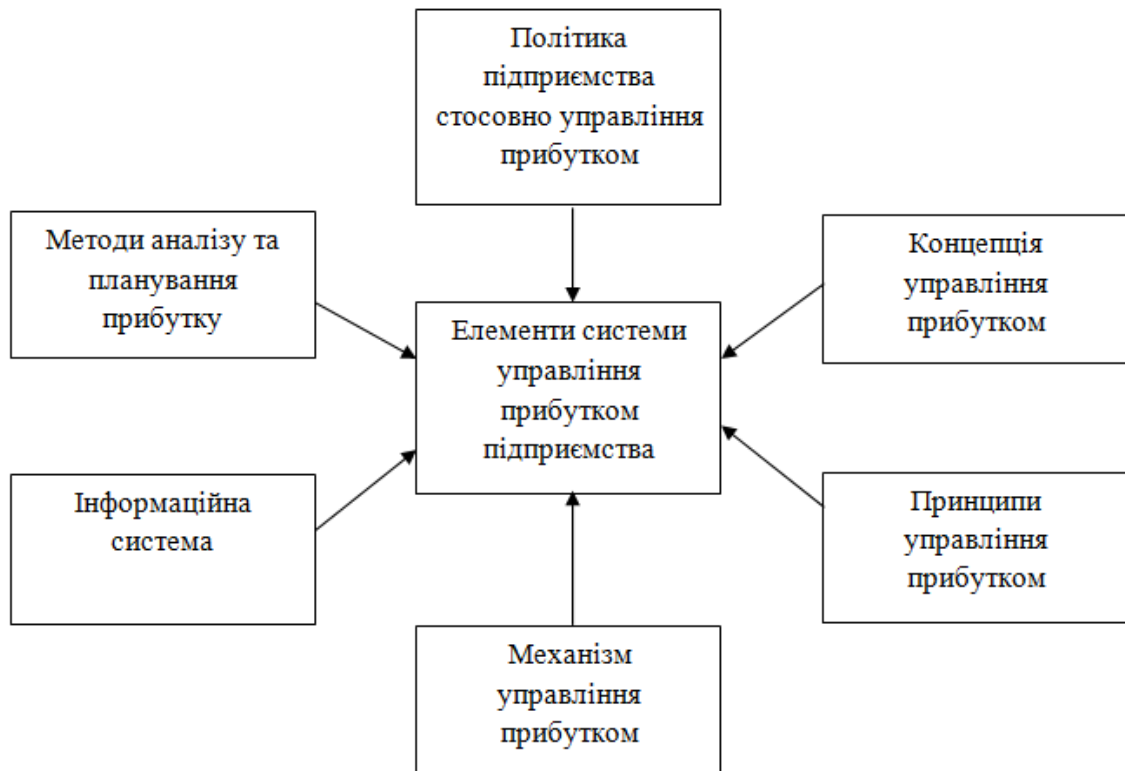


Рисунок 1.1 – Елементи системи управління прибутком підприємства

До основних функцій системи управління прибутком належать [21, с. 12]:

- розробка цілеспрямованої комплексної політики управління прибутком;
- створення ефективних ІТ-систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних управлінських рішень щодо створення, розподілу та використання прибутку підприємства;
- аналіз формування, розподілу та використання прибутку;
- планування процесу створення, розподілу та використання прибутку;
- розробка ефективної системи стимулювання отримання прибутку та його ефективного використання;
- ефективний контроль за виконанням рішень у сфері отримання та використання прибутку.

Таким чином, ефективна система управління прибутком сприяє стабільній роботі та розвитку підприємства шляхом: підвищення добробуту

власників бізнесу; забезпечення збільшення ринкової вартості підприємства; підвищення його інвестиційної привабливості; здійснення розподілу прибутку відповідно до стратегії розвитку компанії; забезпечення ефективного впливу на професійну діяльність працівників, що відбувається через участь працівників у розподілі прибутку; підвищення рівня платоспроможності підприємства; зниження ділового ризику; здійснення соціального розвитку підприємства; поповнення фінансових ресурсів підприємства тощо.

Тільки завдяки ефективній та добре сформованій системі управління прибутком можна ефективно управляти прибутками підприємства.

Для забезпечення ефективного управління прибутком підприємств необхідно розробити механізм, який дозволить успішно досягати основних цілей та завдань шляхом комплексної реалізації функцій, принципів, важелів, методів та інструментів управління прибутком. Найкращим способом задоволення цих вимог є побудова механізму управління прибутком підприємства та забезпечення його ефективної роботи у загальній системі менеджменту суб'єкта господарювання.

Механізм управління прибутком підприємства слід розглядати як гармонійно інтегровану в загальний процес менеджменту динамічну систему. Його функціонування спрямоване на забезпечення ефективного управління прибутком, підвищення його якості та прибутковості, а також досягнення фінансової рівноваги підприємства, що сприяє його довгостроковому економічному розвитку [22, с. 121].

Механізм управління прибутком підприємства – це інтегрована у загальний процес менеджменту динамічна система, функціонування якої забезпечується шляхом застосування відповідних методів, важелів, інструментів та процедур. Це дозволяє здійснювати комплексний управлінський вплив на прибуток, спрямований на стійке підвищення його якості та прибутковості, досягнення фінансової рівноваги підприємства, що сприяє його довгостроковому економічному розвитку.

Основна мета механізму управління прибутком підприємства полягає в максимізації прибутку шляхом його ефективного управління. Це передбачає стійке підвищення якості прибутку, його прибутковості, а також досягнення фінансової рівноваги підприємства, що сприяє його довгостроковому економічному розвитку. Для досягнення цієї мети було визначено низку ключових завдань функціонування механізму управління прибутком підприємства, які відповідають його управлінським завданням:

1. Забезпечення максимізації прибутку відповідно до ресурсного потенціалу підприємства.
2. Забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку та допустимим рівнем ризику.
3. Підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази та оптимізація складу і структури обігових коштів.
4. Забезпечення виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства.
5. Досягнення високого рівня якості прибутку в процесах його формування.
6. Формування відповідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку, відповідно до завдань розвитку підприємства на майбутній період.
7. Створення умов для збільшення ринкової вартості підприємства, визначеної рівнем капіталізації прибутку.
8. Розробка ефективних програм, які мотивують персонал до досягнення кінцевих результатів діяльності підприємства та підвищення продуктивності праці.
9. Збільшення прибутку підприємства завдяки підвищенню якості та конкурентоспроможності товарів на ринку [23, с. 263].

Отже, вирішення завдань управління формуванням прибутку підприємства полягає у збільшенні прибутку за рахунок зростання обсягів діяльності або розширення напрямків діяльності, а також шляхом зниження витрат. Для забезпечення ефективного управління прибутком підприємства

необхідно успішно досягати головної мети та ключових завдань цього механізму. Це можливо завдяки забезпеченню комплексної взаємодії основних елементів механізму управління прибутком, таких як головна мета, ключові завдання, об'єкти, суб'єкти та основні функції (рис. 1.2) [22, с. 122].

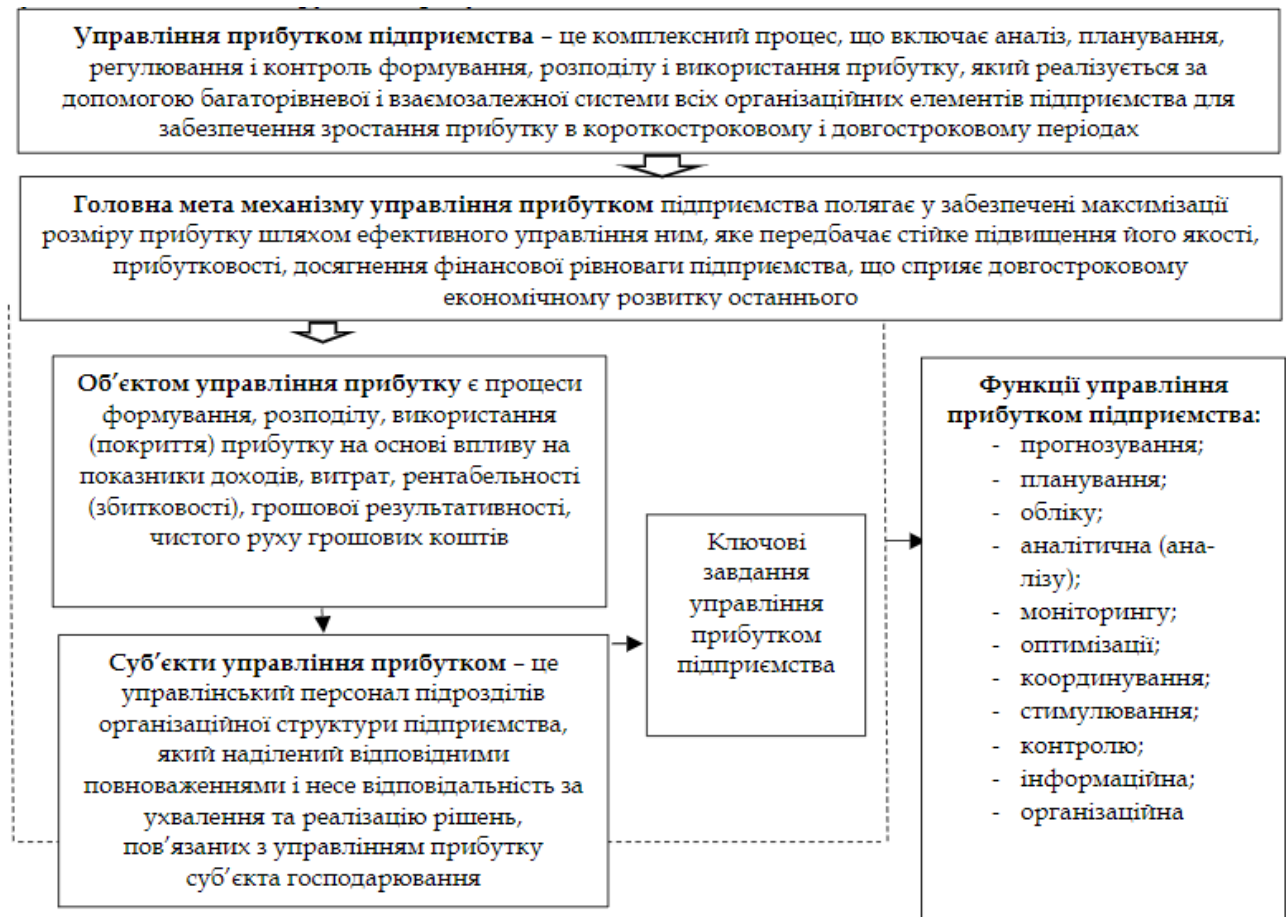


Рисунок 1.2 – Механізм управління прибутком підприємства

Суб'єкти управління прибутком підприємства досягають головної мети та ключових завдань шляхом виконання відповідних функцій в процесі розробки, ухвалення та виконання обґрунтованих управлінських рішень, які впливають на об'єкт управління прибутком. Функції виступають способом реалізації основних цілей та завдань процесу управління.

Досягнення головної мети та виконання основних завдань функціонування механізму управління прибутком підприємства здійснюється

через реалізацію функцій управління прибутком з урахуванням відповідних принципів.

Ефективне функціонування механізму управління прибутком підприємства неможливе без використання відповідних методів і важелів управління фінансовими результатами, які значно впливають на дієвість цього механізму. Методи реалізуються у господарській діяльності підприємства через відповідні важелі, які є способом дії при використанні певного методу управління. У табл. 1.1 наведено основні методи і важелі механізму управління прибутком підприємства, розміщені за принципом відповідності методів управління важелям їх дії в процесі реалізації процедур управління прибутком підприємства [24, с. 460].

Таблиця 1.1 – Характеристика методів та важелів механізму управління прибутком підприємства

Методи управління прибутком підприємства	Важелі управління прибутком підприємства
Фінансування	Нерозподілений прибуток, статутний, резервний, додатковий капітал
Метод амортизації	Амортизаційні відрахування
Дивідендна політика	Сума виплачених дивідендів
Інвестування	Курс цінних паперів, рівень рентабельності інвестованого капіталу, величина інвестицій
Ціноутворення	Ціни
Оподаткування	Ставки та розмір податків, зборів, пільги
Кредитування	Види кредиту, величина кредиту, відсоткові ставки, пільги, санкції

Важливим елементом, на якому базуються подальші функціональні компоненти механізму, є аналіз та моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища. Це включає: аналіз наявних можливостей для здійснення господарської діяльності підприємства та отримання прибутку; аналіз ринкової кон'юнктури; аналіз складу і структури прибутку, отриманого в

попередніх періодах; аналіз тенденцій зміни обсягу і структури прибутку та факторів, що спричинили ці зміни, та інше.

Сукупність цих функціональних компонентів механізму може працювати лише за умови належного інформаційного забезпечення – наявності достатньої кількості достовірної інформації з надійних джерел, на основі якої можна розрахувати оціночні показники.

З метою підвищення рівня прибутку на підприємстві доцільно проводити діяльність у такому порядку:

- організаційна (удосконалення структури виробництва, удосконалення організаційної структури управління, диверсифікація виробництва, реструктуризація виробництва тощо);

- технічна (оновлення техніко-технологічних засобів, стимулювання до переобладнання (удосконалення тарифної системи, форм і систем оплати праці, прискорення оборотних коштів тощо).

Якщо почати вносити зміни в неправильному порядку, то позитивні зміни в продуктивності будуть непомітними або взагалі відсутні [25].

Проте сьогодні в економіці країни спостерігається тенденція до значного зниження доходів суб'єктів господарювання, що призводить до зниження прибутків чи навіть збитків багатьох підприємств. Для того, щоб українські підприємства в сучасних ринкових умовах працювали стабільно та отримували прибуток, виділяють наступні ключові фактори його зростання:

1. Збільшення обсягів виробництва і продажу.
2. Здійснення заходів щодо підвищення продуктивності праці працівників та застосування участі працівників у прибутках підприємства.
3. Зниження собівартості продукції або використання сучасних методів управління витратами, одним з яких є управлінський облік.
4. Правильне проведення цінової політики, оскільки на ринку переважають вільні (договірні) ціни.
5. Вміла побудова договірних відносин з постачальниками, брокерами та покупцями.

6. Удосконалення маркетингової системи підприємства, потрібно згрупувати продукцію за прибутковістю та зосередитися на тих видах продукції, які є високорентабельними.

7. Удосконалення продукції із середнім рівнем рентабельності та продукцію з низькою рентабельністю має бути знято з виробництва.

8. Організація виробничого процесу таким чином, щоб він був пристосований до швидкої зміни.

9. Постійне дослідження ринку, поведінки споживачів та аналізу конкуренції [26].

Отже, стабільне зростання прибутку є результатом ефективного управління фінансами підприємства, особливо завдяки побудові дієвого механізму фінансового забезпечення прибутковості, що включає різноманітні інструменти та важелі. Механізм управління прибутком підприємства є ключовою частиною загальної системи менеджменту, що суттєво впливає на її ефективність, успішність реалізації стратегічних цілей та досягнення довгострокового економічного розвитку підприємства.

Запровадження механізму управління прибутком у практику менеджменту є важливим кроком вперед, який дозволяє забезпечити ефективний процес управління прибутком. Це сприяє стійкому підвищенню прибутковості, платоспроможності, досягненню фінансової рівноваги та економічному розвитку підприємства в довгостроковій перспективі.

1.3 Сучасні методики аналізу прибутку підприємства

Аналіз реалізації продукції та формування прибутку вимагає вивчення динаміки прибутку та оцінки факторів, що впливають на його суму, для визначення оптимального рівня адекватності прибутку для досягнення цілей виробничого та соціального розвитку підприємства.

До основних документів, що містять інформацію для аналізу та вивчення формування прибутку, належать: форма № 1 «Баланс (Звіт про

фінансовий стан)» та форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» [27, с. 143].

Для дослідження та аналізу прибутку можна використовувати наступні методи:

1. Неформалізований метод аналізу базується на описі аналітичних процедур, використовуючи логічні підходи, такі як експертні оцінки, побудова аналітичних таблиць, порівняння тощо.

2. Формалізований метод аналізу застосовується за допомогою суворих формалізованих залежностей, що мають аналітичне значення, таких як ланцюгові підстановки, арифметичні різниці, відносні величини, графічний метод, кореляційний аналіз, регресійний аналіз та аналіз, що використовує факти.

Аналіз прибутку підприємства передбачає використання певної методики, яка включає сукупність прийомів, методів та інструментів для вивчення та дослідження інформації. Більшість науковців виділяють такі основні методи аналізу прибутку об'єкта дослідження:

- горизонтальний аналіз (трендовий);
- вертикальний аналіз (структурний);
- порівняльний аналіз;
- факторний аналіз;
- коефіцієнтний аналіз [28].

Трендовий або горизонтальний аналіз фінансового розвитку переважно базується на аналізі динаміки статей балансу за певні періоди часу, визначенні абсолютних і відносних показників змін за статтями звітної форми та визначенні тенденцій розвитку в часі (тренду) показників звітності. Для використання цього методу аналізу необхідно зазначити, що розрахунок швидкості зростання прибутку визначатиме загальну тенденцію та деформацію тренду [29, с. 314].

Структурований або вертикальний аналіз доходів підприємства базується на побудові структури, що розкладається на показники –

формування, розподіл, використання. Він демонструє структуру засобів підприємства та їх джерел. При застосуванні цього аналізу слід розрахувати переваги окремих структурованих значень, що базуються на складанні агрегованих показників прибутку. Цей метод дозволяє розрахувати розмір різноманітних відхилень між порівнюваними показниками, які можуть бути як абсолютними, так і відносними. Для подальшого коригування відхилень необхідно детально проаналізувати можливості регулювання витрат на організацію та підготовку виробництва.

Меншу увагу приділяють наступним різновидам аналізу:

- порівняльний аналіз показників рівня прибутку даного підприємства і середньогалузових;
- порівняльний аналіз показників прибутку даного підприємства і підприємств-конкурентів;
- порівняльний аналіз показників прибутку окремих центрів відповідальності;
- порівняльний аналіз звітних і планових (нормативних) показників прибутку.

Аналіз за допомогою факторного методу передбачає виявлення причин (факторів), які впливають на розмір показників прибутку. Практичне проведення факторного аналізу починається з перевірки його умов. Під час такого аналізу можуть бути виявлені причини, які дозволяють зрозуміти певні відхилення у показниках доходів (переважно фактичних) або їх планування в поточному та попередньому періодах. У цьому випадку важливо не лише виявити основну причину відхилень, але й розробити управлінські рішення, що сприятимуть усуненню проблем або факторів, які негативно впливають на підприємство [30].

Можна стверджувати, що єдиної методики не існує. Аналітична діяльність є найпоширенішим методом для оцінки показників рентабельності компанії, зокрема:

- рентабельність продажів, яка показує частку прибутку від виручки від збуту;
- рентабельність продукції, що вказує на витрати, пов'язані з виробництвом або реалізацією робіт та послуг;
- рентабельність сукупного капіталу, що відображає ефективне використання загального майна підприємства;
- рентабельність власного капіталу, що показує ефективне використання власного майна;
- фондорентабельність, яка відображає ефективність використання основних засобів підприємства.

Показники рентабельності сукупного та власного капіталу розраховуються на основі чистого прибутку підприємства, а також прибутку до сплати відсотків за кредити та податків. Ці дані дозволяють вчасно виявляти проблеми у фінансово-господарській діяльності підприємства та застосовувати різноманітні засоби та інструменти для їх усунення.

Для підвищення ефективності діяльності підприємства необхідно обґрунтувати прийняття рішень, що є основним інструментом при аналізі прибутку будь-яким методом. Правильне рішення є найважливішим аспектом у розвитку підприємства та його фінансовому зростанні.

Велика кількість показників, що характеризують фінансові результати підприємства, ускладнює підхід до системного врахування. Різне використання показників ускладнює вибір кожного учасника щодо обміну показниками, які найкраще відповідають їхнім потребам, в інформації про справжній стан підприємства. Наприклад, керівництво підприємства цікавиться розміром і структурою прибутку та факторами, що впливають на його розмір. Податкові органи зацікавлені в отриманні достовірної інформації про всі складові загального прибутку: прибуток від реалізації, прибуток від продажу майна, позареалізаційні результати бізнесу тощо [29, с. 314].

Аналіз кожної складової прибутку підприємства має свої особливості, тому дозволяє засновникам та акціонерам обрати сферу діяльності

підприємства. Для інших гравців ринкових відносин аналіз прибутку дозволяє розробити необхідні стратегії поведінки, спрямовані на мінімізацію втрат і фінансових ризиків від інвестування в компанію [31, с.150].

Отже, зрозуміло, що суттєвим елементом аналізу фінансових результатів підприємницької діяльності є вивчення динаміки та структури прибутку підприємства.

Аналіз використовує такі показники прибутку: прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг), прибуток до оподаткування, чистий прибуток.

Формування прибутку підприємства відбувається в процесі продажу. Проте деякі законодавчі акти мають різне тлумачення способу реалізації даного моменту. Тому, згідно з Податковим кодексом України, виконання вважається більш ранньою подією: датою зарахування коштів покупця на банківський рахунок постачальника для оплати товару або датою відвантаження товару [9].

Однак, незалежно від законодавчого визначення моменту реалізації, фактичне формування прибутку від реалізації підприємства відбудеться лише в тому випадку, коли кошти покупця надходять на поточний рахунок постачальника. Момент продажу визначається на дату відвантаження товару, а податкове зобов'язання підприємства – на дату, що спричиняє використання підприємством своїх оборотних коштів для сплати податків та погіршує фінансовий стан підприємства.

Прибуток від реалізації безпосередньо залежить від двох основних показників: обсягу реалізації та собівартості. Зміни обсягів реалізації призводять до зміни обсягів виробництва, залишку нереалізованої продукції, частки прибутку в ціні продукції (рентабельності продукції).

Зміни обсягів виробництва, залишку нереалізованої продукції не тільки впливають на збут, але й на витрати, наприклад, на зміну умовно-постійних витрат.

Сума прибутку, включена в ціну товару, має значний вплив на обсяг продажів, а також на прибуток від реалізації. В умовах ринкової економіки

прибуток підприємства можна збільшити за рахунок збільшення частки прибутку в ціні певної конкурентоспроможної продукції. Це також може бути пов'язано з відсутністю належної конкуренції, оскільки деякі фірми мають монополію на виробництво та продаж багатьох продуктів.

При аналізі інших видів прибутку (збитку) особливу увагу слід звернути на продаж тих матеріальних ресурсів, які колись були придбані для виробничих цілей, але пізніше виявилися зайвими або непотрібними для підприємства. При цьому виручка від реалізації сировини, матеріалів, палива, інших послуг (без ПДВ) порівнюється з їх собівартістю, що включає вартість придбання та всі витрати на транспортування, зберігання та інші витрати, пов'язані із утриманням запасів на підприємстві. Якщо підприємство змушене продавати ці матеріальні ресурси нижче собівартості і в результаті зазнає збитків, необхідно визначити причину та конкретного винуватця (якщо причина не об'єктивна, не виключена) [32, с. 223].

Під час продажу основних засобів підприємство зацікавлене продати їх за ціною вищою, ніж їхня залишкова (балансова) вартість, яка є первісною вартістю за вирахуванням амортизації. При аналізі цих операцій враховуються різні нормативно-правові норми для різних груп основних засобів, що враховують суму, за якою об'єкт продається дорожче його ліквідаційної вартості.

Для будівель, споруд і передавальних станцій встановлено порядок віднесення частини договірної відпускної ціни (без ПДВ) об'єкта, що перевищує залишкову вартість об'єкта, як прибутку, який включається та відображається у загальній сумі доходів підприємства.

Можлива й інша ситуація, коли відпускна ціна не покриває залишкову вартість об'єкта. Як і у випадку з усіма основними засобами (включаючи машини та устаткування), на загальний прибуток підприємства не впливає ціна продажу окремого товару. Законом не передбачено врахування як прибутку (збитку) різниці між ціною реалізації та залишковою вартістю. Проте аналіз прийняття рішень щодо продажу окремих об'єктів будь-якої

групи основних засобів має підтвердити (або відхилити) доцільність вивільнення коштів, вкладених в основні засоби. Аргументами «за» тут можуть бути: недозавантаження або повний простій будівель, споруд, пристроїв тощо, амортизація, оновлення техніки у зв'язку з реконструкцією виробництва тощо.

Аналізуючи надходження штрафів, пені за порушення контрагентами господарських договорів, необхідно детально перевірити своєчасність надання фінансових та юридичних послуг для підприємства, яке звертається з позовами до арбітражних судів у випадках, коли самі контрагенти (як того вимагає законодавство). Аналізуючи ці явища, слід мати на увазі, що арбітражні справи з цих питань часто програються через неякісну підготовку позовів, що прямо свідчить про низьку кваліфікацію відповідних працівників і завдає матеріальної шкоди підприємству. Усі неопераційні витрати та збитки аналізуються з точки зору виявлення причин їх виникнення та можливих дій, які можна вжити для їх зменшення та усунення в майбутньому, що може значно підвищити прибутковість підприємства.

Отже, узагальнюючи результати досліджень теоретичних аспектів управління прибутком, можна зробити висновки, що прибуток є основним узагальнюючим показником фінансових результатів і господарської діяльності підприємства є насамперед виробнича категорія, що характеризує відносини, що складаються в процесі суспільного виробництва.

З одного боку, прибуток підприємств є основним джерелом фінансового розвитку, матеріально-технічних ресурсів і соціального розвитку трудових колективів, а з іншого – важливим джерелом створення державного бюджету та деяких позабюджетних фондів. На цій основі він побудував систему розподілу та використання прибутку.

Управління прибутком – це система правил і методів розробки та реалізації управлінських рішень, що стосуються всіх основних аспектів її формування, розподілу та використання на підприємстві.

Основною метою управління прибутком є максимальне підвищення добробуту власників бізнесу в поточному та майбутньому періоді. Ця головна мета – забезпечити одночасне узгодження інтересів власників з інтересами держави та персоналу.

Процес управління прибутком підприємства ґрунтується на певному механізмі, який являє собою систему базових елементів, що регулюють процес розробки та реалізації управлінських рішень щодо його формування, розподілу та використання.

Тільки дієвий механізм управління прибутком підприємства, тобто його правильне формування та використання, дозволяє йому в повній мірі реалізувати поставлені перед ним цілі та завдання, допомагає ефективно виконувати функції цього управління.

2 АНАЛІЗ ПРИБУТКУ ПРАТ «ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА»

2.1 Загальна характеристика ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Вінницька кондитерська фабрика створена рішенням Вінницького міськвиконкому у 1929 році на базі пивоваренного заводу пана Вахневського. У виробництві, що спиралося на ручну працю було задіяно близько 60 чоловік, а початковий асортимент кондитерських виробів включав карамель, печиво, пряники та цукрове драже. У 1932 році провели часткову механізацію виробничих процесів, однак під час Великої вітчизняної війни практично усі будівлі фабрики були зруйновані. З 1944 року почалась реконструкція підприємства та нарощування обсягів виробництва. Якщо у повоєнний час фабрика підпорядковувалась обласному управлінню місцевої харчової промисловості, то уже з 1948 року – перейшла у підпорядкування «Укрголавкондитер».

З 1953 року 60% кондитерських виробів реалізується за межі області. Проводились як оновлення асортименту кондвиробів, так і впровадження нової системи планування і економічного стимулювання, комплексної системи управління якістю виробництва, зростала кількість працюючих.

Наприкінці 1970 років асортимент виробництва складав понад 200 видів кондитерських виробів. В 1983 році колективом фабрики було вироблено 37340 тон кондитерських виробів, і такий рівень виробництва зберігся до 1991 року.

У 1991 році дався визнаки вплив руйнівних процесів, що відбувалися в економіці України, коли виникли проблеми неплатежів за відвантажену продукцію – в короткі терміни було розгорнуто мережу фірмових магазинів і кіосків, що дало можливість без затримки виплачувати колективу заробітну плату.

ВАТ «Вінницька кондитерська фабрика» було засновано відповідно до наказу регіонального відділення Фонду державного майна України по Вінницькій області від 7 серпня 1995 року №146-П шляхом перетворення державного акціонерного товариства «Вінницька кондитерська фабрика» у відкрите акціонерне товариство згідно з Указом Президента України «Про заходи щодо забезпечення прав громадян на використання приватизаційних майнових сертифікатів» від 26 листопада 1994 року №699/94.

У 2010 році, відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Загальними зборами акціонерів було прийнято рішення про зміну найменування товариства з Відкритого акціонерного товариства «Вінницька кондитерська фабрика» на Публічне акціонерне товариство «Вінницька кондитерська фабрика». 24 квітня 2017 року Загальними зборами акціонерів було ухвалено рішення про зміну найменування товариства з Публічного акціонерного товариства «Вінницька кондитерська фабрика» на Приватне акціонерне товариство «Вінницька кондитерська фабрика».

Метою діяльності Товариства є отримання прибутку від здійснення виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності відповідно до чинного законодавства і Статуту.

Згідно зі статутом ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» органами управління Товариства є:

- загальні збори акціонерів Товариства (Загальні збори);
- наглядова рада Товариства (Наглядова рада);
- дирекція Товариства (Дирекція);
- ревізійна комісія Товариства (Ревізійна комісія).

Загальні збори акціонерів Товариства є вищим органом управління ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика». Наглядова рада представляє інтереси акціонерів між Загальними зборами, контролює та регулює діяльність виконавчого органу Товариства в межах компетенції, визначеної Статутом та Положенням про Наглядову раду Товариства.

Директор Товариства є виконавчим органом, який здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства, обирається та відкликається з посади Наглядовою радою Товариства.

ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» орієнтована на випуск широкого асортименту продукції, включаючи шоколад, борошняні вироби та цукерки. Також фабрика виробляє понад 40 видів новорічних подарунків, що складаються з продукції всіх підприємств корпорації.

Асортимент шоколадної продукції охоплює майже всі види шоколаду. Борошняні вироби фабрики включають різні сорти цукрового та здобного печива, бісквітні рулети, глазуровані та неглазуровані вафлі, вафельні трубочки. Також у широкому асортименті виробляються цукерки.

ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» сертифікована за міжнародними стандартами якості ISO 9001:2015 та безпеки харчових продуктів ISO 22000:2005.

Продукція фабрики користується попитом у споживачів завдяки своїм відмінним смаковим властивостям, привабливому пакуванню та конкурентоспроможним цінам.

2.2 Аналіз фінансових показників та ефективності господарської діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Динамічний розвиток сучасної економіки вимагає діагностики та оцінки основних техніко-економічних показників підприємства. Інформаційною базою для цієї діагностики є фінансова звітність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за період з 2021 по 2023 рік. Узагальнена динаміка цих показників представлена в табл. 2.1.

За даними таблиці 2.1, на ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», впродовж досліджуваного періоду, відбувається нарощення у переважній більшості кількісних показників. В 2022 році порівняно з 2021 роком чистий

дохід підприємства від реалізації продукції збільшився на 83517 тис. грн. або на 4,3 %, в 2023 році порівняно з 2022 роком збільшився за рахунок збільшення попиту на продукцію на 569478 тис. грн. або на 28 %.

Таблиця 2.1 – Аналіз кількісних показників фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за період 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	2022 р. від 2021 р.		2023 р. від 2022 р.	
				Абс.	Від., %	Абс.	Від., %
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1951879	2035396	2604874	83517	4,3	569478	28,0
2. Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1903324	1956924	2458618	53600	2,8	501694	25,6
3. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	48555	78472	146256	29917	61,6	67784	86,4
4. Фінансові результати від операційної діяльності, тис. грн.	5257	-29683	-12103	-34940	-664,6	17580	-59,2
5. Чистий прибуток, тис. грн.	1950	-23464	-14722	-25414	-1303,3	8742	-37,3
6. Середньорічна сума валюти балансу, тис. грн.	4657000	4694218	4557960	37218	0,8	-136258	-2,9
7. Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	4155057	4038373	3920380	-116684	-2,8	-117993	-2,9
8. Середньорічна сума оборотних активів, тис. грн.	389619,5	569250	588832,5	179630,5	46,1	19582,5	3,4
9. Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.	4028913	4018156	3999063	-10757	-0,3	-19093	-0,5
10. Середньорічна сума залученого капіталу, тис. грн.	628087	676062	558897	47975	7,6	-117165	-17,3
11. Чисельність персоналу, осіб	2114	1815	1839	-299	-14,1	24	1,3

Повна собівартість реалізованої продукції з урахуванням адміністративних витрат і витрат на збут становить в 2023 році 2458618 тис. грн. Даний показник демонструє також тенденцію до зростання: в 2022 році повна собівартість продукції зросла на 53600 тис. грн або на 2,8%, в 2023 році

– на 501694 або на 25,6%. Зазначимо, що темп приросту собівартості за останній рік, який складає 25,6%, є меншим темпу приросту показника чистого доходу від реалізації і свідчить про зростання прибутків. Прибуток від реалізації продукції в 2022 році порівняно з 2021 роком збільшився на 29917 тис. грн. або на 61,6%, а в 2023 році порівняно з 2022 роком – на 67784 тис. грн або на 86,4%. Це позитивно характеризує діяльність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2023 році і може пояснюватись зростання попиту та цін на продукцію підприємства.

В-цілому, за період 2022-2023 рр. підприємство працює збитково. Чистий збиток в 2022 році порівняно з 2021 роком складає 29683 тис. грн, в 2023 році порівняно з 2022 роком чистий збиток знижується на 17580 тис. грн. або на 59,2% і складає 12103 тис. грн. Динаміку зміни фінансових результатів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» наведено на рис. 2.1.



Рисунок 2.1 – Динаміка фінансових результатів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр.

Середньорічна вартість активів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» складає в 2022 році 4694218 тис. грн., що порівняно з 2021 роком більше на 37218 тис. грн. або на 0,8%. В 2023 році вартість активів фабрики знижується на 136258 тис. грн. або на 2,9% порівняно з 2022 роком і складає 4557960 тис. грн.

Середньорічна вартість необоротних активів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» складає в 2023 році 4155057 тис. грн., що на 1166884 тис. грн. або на 2,8% менше порівняно з 2022 роком. Необоротні активи за 2021-2023 рр. поступово знижуються, що вказує на зменшення виробничого потенціалу підприємства та зростання зносу.

Середньорічна вартість оборотних активів в 2023 році зростає і складає в 2023 році 588832,5 тис. грн., що порівняно з 2022 роком більше на 19582,5 тис. грн. або на 3,4 %.

Середньорічна вартість власного капіталу за період 2021-2023 рр. незначно знижується: в 2022 році порівняно з 2021 роком на 10757 тис. грн. або на 0,3%, в 2023 році порівняно з 2022 роком – на 19093 тис. грн або на 0,5%. Це пояснюється зростанням обсягу нерозподіленого прибутку за рахунок чистих збитків від діяльності підприємства за 2022-2023 рр.

Середньорічна вартість залученого капіталу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» зростає в 2022 році порівняно з 2021 роком на 47975 тис. грн. або на 7,6%, в 2023 році порівняно з 2022 роком зменшується на 117165 тис. грн або на 17,3%.

Чисельність працівників ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшується на 299 осіб або на 14,1%, в 2023 році порівняно з 2022 роком зростає на 24 особи або на 1,3% і становить 1839 осіб.

Проаналізуємо показники ефективності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021 – 2023 рр. (табл. 2.2).

За результатами аналізу можна зробити висновки, що продуктивність праці персоналу поступово зростає: на 907,094 тис. грн./чол. або на 11,2% в 2022 році порівняно з 2021 роком, за останній рік продуктивність праці зросла на 12171,66 тис. грн. на 1 працюючого або на 135,1% і складає в 2023 році 21177,837 тис.грн./чол.

Таблиця 2.2 – Аналіз показників ефективності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за період 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	2022 р. від 2021 р.		2023 р. від 2022 р.	
				Абс.	Від., %	Абс	Від., %
1. Продуктивність праці, тис. грн /особу	8099,083	9006,177	21177,837	907,094	11,2	12171,66	135,1
2. Фондовіддача, грн.	0,470	0,504	0,664	0,034	7,3	0,16	31,8
3. Фондоозброєність, тис. грн./особу	1965,5	2225,0	2131,8	259,5	13,2	-93,2	-4,2
4. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	5,010	3,576	4,424	-1,434	-28,6	0,848	23,7
5. Рентабельність продажу, %	2,55	4,01	5,95	1,46	57,2	1,94	48,3
6. Рентабельність активів, %	0,04	-0,50	-0,32	-0,54	-1293,7	0,18	-35,4
7. Рентабельність власного капіталу, %	0,05	-0,58	-0,37	-0,63	-1306,5	0,22	-37,0
8. Коефіцієнт покриття на кінець року	0,660	1,102	1,039	0,442	66,9	-0,063	-5,7
9. Коефіцієнт автономії на кінець року	0,841	0,872	0,883	0,031	3,7	0,012	1,3

Це свідчить про те, що незначне зростання кількості персоналу, що відбулось на підприємстві за досліджуваний період супроводжувалося відповідним підвищенням ефективності його використання, що позитивно характеризує ефективність діяльності підприємства.

Фондовіддача в 2023 році складає 0,664 грн., що є більшим показника 2022 року на 0,16 грн. або на 31,8%. Зростання фондовіддачі за останній рік є позитивним фактором для ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», що свідчить про зростання ефективності використання його необоротних активів.

Фондоозброєність в 2023 році склала 2132,8 тис. грн. на 1 працівника, що на 93,2 тис. грн./чол. або на 4,2% менше ніж у 2022 році.

Позитивним можна визначити зростання коефіцієнту оборотності оборотних активів, який за період 2022-2023 рр. збільшився з 3,576 обороту в 2022 році до 4,424 обороту в 2023 році. Зростання оборотності свідчить про те, що ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» ефективно використовує оборотні активи і внаслідок прискорення оборотності вивільняє їх з обороту.

Рентабельність продажу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» зростає і складає в 2023 році 5,95%. В 2021 році рентабельність продажу складала 2,55%, в 2022 році – 4,01%. Рентабельність активів і власного капіталу внаслідок отримання чистого збитку в 2023 році порівняно з 2022 роком показують негативну динаміку: рентабельність активів складає -0,32%, рентабельність власного капіталу -0,37%. Зниження показників рентабельності активів та власного капіталу негативно характеризують діяльність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за досліджуваний період.

Також негативним є зниження показника ліквідності – в 2023 році коефіцієнт покриття складає 1,039, а в 2022 році значення коефіцієнта покриття складало 1,102, що свідчить про зниження спроможності підприємства своєчасно розрахуватись за своїми зобов'язаннями. Коефіцієнт автономії протягом 2021-2023 рр. коливався від 0,841 до 0,883, що свідчить про високу забезпеченість підприємства власним капіталом від 84,1% до 88,3% наявних господарських засобів підприємства (активів).

У цілому, діяльність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр. можна охарактеризувати як недостатньо ефективну, не дивлячись на динаміку зростання чистого доходу від реалізації в 2023 році. Негативним є те, що підприємство в 2022-2023 рр. отримує чисті збитки. Незначно покращує ситуацію зростання показників ефективності використання необоротних та оборотних активів, персоналу та рентабельності продажу в 2023 році, що свідчить про зростання ефективності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

2.3 Аналіз прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» отримує весь прибуток від реалізації товарів та надання послуг. Проаналізуємо прибуток ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» від реалізації продукції (табл. 2.3). Розмір прибутку від реалізації цікавить не лише керівників підприємства, а й зовнішніх споживачів (аудиторів, платників податків, інвесторів тощо).

Таблиця 2.3 – Аналіз прибутку від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)		Відносне відхилення	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1951879	2035396	2604874	83517	569478	4,3	28,0
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1805922	1866618	2351639	60696	485021	3,4	26,0
3. Інші операційні доходи, тис. грн.	6882	27619	219812	20737	192193	301,3	695,9
4. Адміністративні витрати, тис. грн.	91966	85241	99911	-6725	14670	-7,3	17,2
5. Витрати на збут, тис. грн.	5436	5065	7068	-371	2003	-6,8	39,5
6. Інші операційні витрати, тис. грн.	50180	135774	378171	85594	242397	170,6	178,5
7. Повна собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (p.2+p.4+p.5+p.6)	1953504	2092698	2836789	139194	744091	7,1	35,6
8. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн. (p.1+p.3-p.7)	5257	-29683	-12103	-34940	17580	-664,6	-59,2

Результати аналізу прибутку від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» показують, що в 2022 році підприємство отримує

збиток від реалізації продукції, який склав 29683 тис. грн., в 2023 році в порівнянні з 2022 роком збиток від реалізації скорочується на 17580 тис. грн. або на 59,2 %. Можна побачити, що ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» збільшує інші операційні витрати: в 2022 році в порівнянні з 2021 роком на 85594 тис. грн. або на 170,6%, в 2023 році в порівнянні з 2022 роком – на 242397 тис. грн. або на 178,5 %. Також в 2023 році в порівнянні з 2022 роком зросли адміністративні витрати – на 14670 тис. грн. або на 17,2 %, витрати на збут зросли в 2023 році в порівнянні з 2022 роком – на 2003 тис. грн. або на 42,9 %, що також негативно вплинуло на прибуток від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в сторону його зменшення.

Динаміку зміни прибутку від реалізації продемонстровано на рис. 2.2.

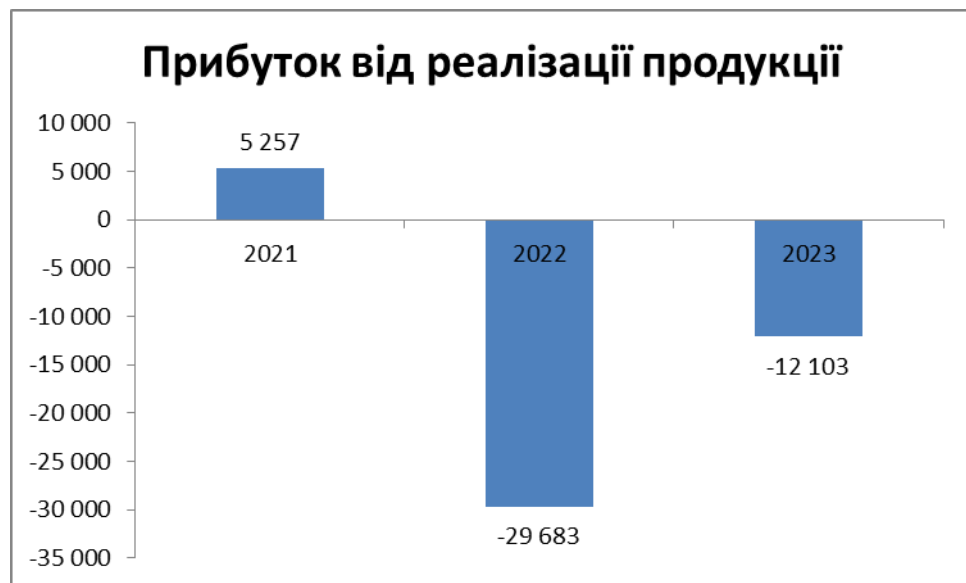


Рисунок 2.1 – Динаміка зміни прибутку від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Проведемо аналіз формування чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр. в табл. 2.4.

За даними таблиці 2.4 ми бачимо, що доходи підприємства складають в 2023 році 2853458 тис. грн., витрати – 2871273 тис. грн. Таким чином, фінансовий результат до оподаткування складає -17815 тис. грн. ($2853458 - 2871273$). Дохід з податку на прибуток складає за даний період 3093 тис. грн., таким чином чистий збиток в 2023 році склав 14722 тис. грн. ($-17815 + 3093$).

Таблиця 2.4 – Аналіз формування чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021 - 2023 рр., тис. грн.

Показники	Роки			Відхилення (+,-)	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Доходи	1981730	2099872	2853458	118142	753586
2. Витрати	1978622	2128320	2871273	149698	742953
3. Фінансовий результат до оподаткування	3108	-28448	-17815	-31556	10633
4. Податок на прибуток	1158	-4984	-3093	-6142	1891
5. Чистий прибуток (збиток)	1950	-23464	-14722	-25414	8742

За 2022 рік чистий збиток ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» склав -23464 тис. грн, а 2023 році у порівнянні із показником за 2022 рік зменшився на 8742 тис. грн., що є позитивним фактором.

Динаміку зміни чистого прибутку (збитку) ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» продемонстровано на рис. 2.3.

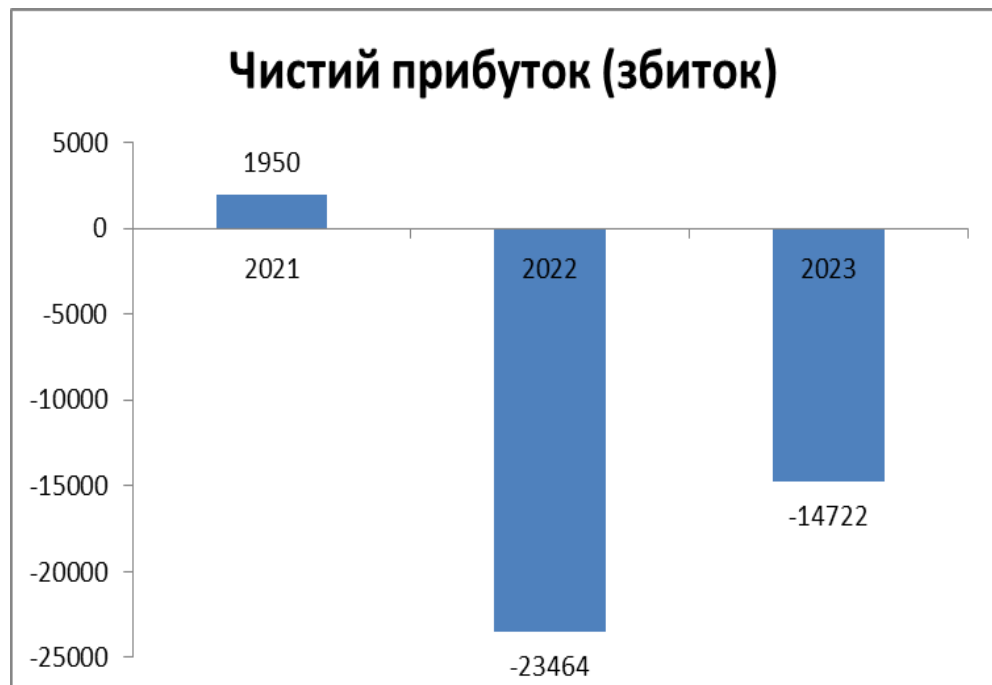


Рисунок 2.3 – Динаміка зміни чистого прибутку (збитку) ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Функціонування підприємства супроводжується безперервним кругообігом фінансових ресурсів, який здійснюється у вигляді витрат ресурсів і отримання прибутку, їх розподілу та використання.

Прибуток є джерелом фінансування різноманітних господарських потреб. Його розподіл перетинає інтереси суспільства в цілому в особі держави, підприємницькі інтереси засновників підприємства та інтереси окремих працівників.

Предметом розподілу є прибуток до оподаткування підприємства. Юридично розподіл прибутку здійснюється у частині, що надходить до бюджету України та обласних бюджетів у вигляді податків та інших обов'язкових зборів. Розподіл залишку прибутку є прерогативою підприємства, регламентується внутрішніми документами підприємства та закріплюється в його обліковій політиці.

Розподіл прибутку ґрунтується на наступних принципах:

- першочергове виконання бюджетних зобов'язань;
- прибуток, що знаходиться в розпорядженні підприємства, розподіляється для накопичення та використання.

Цю загальну схему розподілу прибутку можна визначити стосовно підприємств різних організаційно-правових форм. В основному це стосується акціонерних товариств. Як відомо, акціонери отримують частину прибутку компанії у вигляді дивідендів – доходу інвесторів від вкладеного капіталу. У разі акціонерного товариства дивідендом можна вважати виплату капіталу, залученого від продажу акцій.

Розподіл прибутку на дивіденди та інвестиції є фінансовою проблемою, яка суттєво впливає на фінансову стійкість та перспективи підприємства.

Розподіл належної суми прибутку для виплати дивідендів та їх високий рівень збільшує попит на акції та підвищує їх ринкову ціну. При цьому джерело фінансування обмежене, важко вирішувати проблеми довгострокового розвитку підприємства.

Механізм дії фінансів на ефективність управління залежить від характеру розподільчих відносин, конкретних форм і методів їх організації, відповідності їх рівню продуктивних сил виробничих відносин.

Орієнтиром для встановлення взаємозв'язку нагромадження і споживання має бути стан виробничих фондів і конкурентоспроможність продукції. У процесі розподілу чистого прибутку підприємство має право визначати спосіб його розподілу.

Розподіл чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» здійснюється шляхом створення резервного фонду та залишку нерозподіленого прибутку.

Аналіз розподілу прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» наведено в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Розподіл прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показник	Роки			Відхилення (+,-)	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	3108	-28448	-17815	-31556	10633
2. Податок на прибуток, тис. грн.	1158	-4984	-3093	-6142	1891
3. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	1950	-23464	-14722	-25414	8742
4. Розподіл чистого прибутку:				0	0
- до резервного фонду, тис. грн.	628	97	0	-531	-97
5. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис. грн.	1322	-23561	-14722	-24883	8839
6. Частка від чистого прибутку, %				0	0
- до резервного фонду	32,21	-0,41	0	-33	0
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	67,79	100,41	100	33	0

Як видно з табл. 2.5, 67,79 % чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» залишилися нерозподіленими у 2021 році. У 2023 р. частка нерозподіленого збитку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» склала 100 %. Частка відрахувань до резервного фонду складала у 2021 р. 32,21% від чистого прибутку, у 2023 р. – 0 %. Це дозволяє зробити висновок

про недостатню захищеність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» від непередбачених витрат.

Якщо сума прибутку показує абсолютний ефект від діяльності підприємства, то рентабельність характеризує міру цієї ефективності, тобто відносний ступінь прибутковості підприємства або продукції. Підприємство вважається прибутковим, якщо результати реалізації продукції (робіт, послуг) покривають витрати на виробництво і створюють обсяг прибутку, достатній для нормального функціонування підприємства. Розкрити економічну сутність рентабельності можна лише через характеристику системи показників. Їх загальний зміст полягає у визначенні розміру прибутку на одну гривню вкладеного капіталу. Як правило, рентабельність розраховується як відношення прибутку до витрат або використаних ресурсів (капіталу) і відображає ефективність виробництва. Розмір і динаміка рентабельності характеризують ступінь економічної активності підприємства та його фінансового благополуччя.

Ефективність виробництва визначає рівень фінансово-економічних показників і характеризується полігамністю визначення та застосування до аналітичних оцінок та управлінських рішень. Тому важливо розрізняти окремі види ефективності за окремими ознаками, кожен з яких має певне практичне значення для системи управління. Підвищення рентабельності в основному забезпечується за рахунок зниження собівартості одиниці продукції. Чим краще використання основних фондів, тим нижча фондомісткість, тим вище віддача на капітал, а отже, і рентабельність виробництва. На показник рентабельності також істотний вплив має використання основних фондів з одночасним зменшенням їх розміру на 1 гривню реалізованої продукції. Фактори, що прискорюють оборотність матеріальних оборотних коштів, також сприяють підвищенню рентабельності виробництва.

Для розрахунку показників рентабельності враховують переважно середнє значення певних показників, яке розраховується як напівсума значень на початок і кінець року.

Дані для проведення аналізу рентабельності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» представлені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Вихідні дані для аналізу рентабельності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», тис. грн.

Показник	Роки		
	2021	2022	2023
1. Прибуток (збиток) до оподаткування	3108	-28448	-17815
2. Чистий прибуток (збиток)	1950	-23464	-14722
3. Прибуток (збиток) від реалізації	5257	-29683	-12103
4. Чистий дохід від реалізації	1951879	2035396	2604874
5. Повна собівартість реалізованої продукції	1953504	2092698	2836789
6. Податок на прибуток	1158	-4984	-3093
7. Активи	4657000	4694218	4557960
8. Необоротні активи	4155057	4038373	3920380
9. Власний капітал	4028913	4018156	3999063
10. Позиковий капітал	628087	676062	558897
11. Чисельність персоналу, чол.	2114	1815	1839

Розрахуємо показники прибутковості і отримані дані зведемо в таблицю 2.7.

Таблиця 2.7 – Динаміка рівнів показників прибутковості ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показник	Роки			Відхилення (+,-) 2022 від 2021	Відхилення (+,-) 2023 від 2022
	2021	2022	2023		
1. Рентабельність активів, %	0,04	-0,50	-0,32	-0,54	0,18
2. Рентабельність власного капіталу, %	0,05	-0,58	-0,37	-0,63	0,22
3. Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації, %	2,49	3,75	5,16	1,26	1,41
4. Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком, %	0,10	-1,12	-0,52	-1,22	0,60
5. Рентабельність продажу, %	2,49	3,86	5,61	1,37	1,76
6. Рентабельність необоротних активів, %	0,05	-0,58	-0,38	-0,63	0,21
7. Рентабельність позикового капіталу, %	0,31	-3,47	-2,63	-3,78	0,84
8. Рентабельність персоналу, %	92,24	-1292,78	-800,54	-1385,02	492,24

Аналіз розрахованих показників рентабельності в табл. 2.7 дозволяє зробити висновки, що прибутковість ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2021 році знаходиться на дуже низькому рівні: на кожную гривню коштів, інвестованих в активи, припадало 0,04 копійок чистого прибутку, а кожную гривню реалізованої продукції – лише 2,49 коп. прибутку від реалізації продукції. В 2022-2023 рр. внаслідок отримання підприємством збитків, більшість показників рентабельності мають від’ємний знак і вказують на збитковість ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

Збитковість активів в 2023 році склала -0,32 копійки чистого збитку на 1 грн. активів підприємства. Це свідчить про недостатню ефективність використання активів підприємства, причиною чого можуть бути надлишкові запаси або зовелику дебіторську заборгованість.

Ефективність використання власного капіталу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2023 році також характеризується від’ємним знаком і показує, що на кожную гривню власного капіталу припадає 0,37 коп. чистого збитку підприємства. Це свідчить про незадовільність результатів його використання.

На одну гривню вартості необоротних активів у 2021 році припадало 0,05 копійок чистого прибутку. У 2023 році чистий збиток на 1 грн. необоротних активів склав 0,38 копійок. Загалом, це негативна тенденція отримання підприємством чистого збитку.

Прибуток від реалізації розраховується як різниця між валовим прибутком та сумою адміністративних витрат та витрат на збут. Таким чином, якщо в 2021 році з кожної гривні реалізованої продукції підприємство одержувало прибутку 2,49 копійок, то в 2022 році цей показник склав 3,75 копійок. Наступного 2023 року прибуток з кожної гривні незначно зріс і склав 5,16 копійок. Це сталося через значне збільшення витрат на збут продукції.

У 2021 році на гривню виручки припадало 2,49 копійок прибутку від реалізації продукції, у 2022 році – 3,86 копійок. У 2023 році ця величина зросла і склала 5,61 копійок. Причиною цього стало значне підвищення

собівартості продукції, яке не знайшло відображення у відповідному підвищенні ціни.

Динаміка зміни показників рентабельності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» продемонстровано на рис. 2.4.

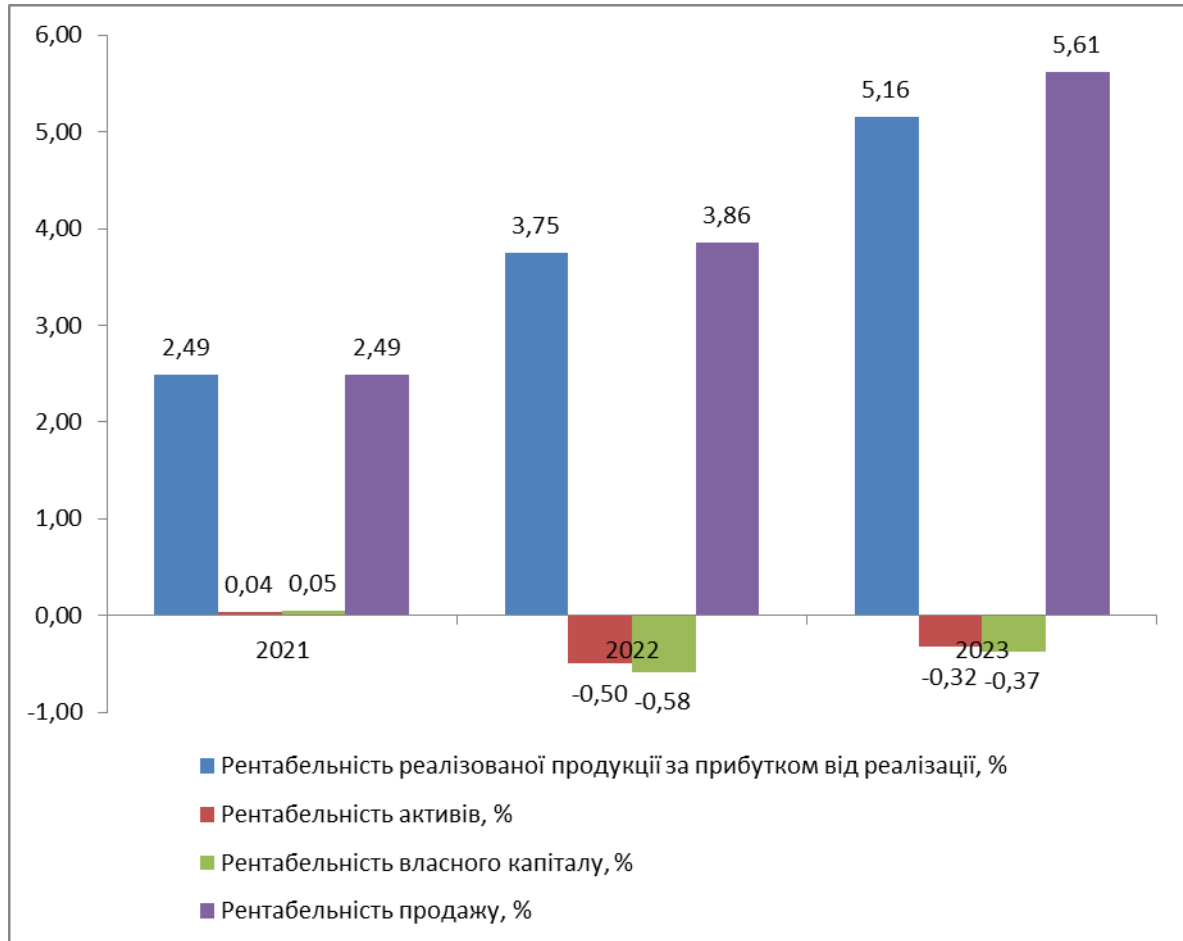


Рисунок 2.4 – Динаміка зміни показників рентабельності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Отже, аналіз показників прибутковості діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» свідчить про погіршення ефективності діяльності підприємства за 2021-2023 рр., оскільки підприємство отримує чисті збитки і спостерігається зниження всіх показників рентабельності, тобто прибутковість підприємства падає.

Таким чином, об'єктом дослідження бакалаврської дипломної роботи є ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», яка випускає широкий асортимент продукції, включаючи шоколад, борошняні вироби та цукерки.

Аналіз основних фінансово-економічних показників ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» показав, що чистий дохід ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022 році порівняно з 2021 роком на 83517 тис. грн., в 2023 році порівняно з 2022 роком за рахунок збільшення попиту на продукцію на 569478 тис. грн. Темп приросту собівартості за останній рік, який складає 25,6%, є меншим темпу приросту показника чистого доходу від реалізації і свідчить про зростання прибутків. Прибуток від реалізації продукції ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022 році порівняно з 2021 роком збільшився на 29917 тис. грн., а в 2023 році порівняно з 2022 роком – на 67784 тис. грн. Це позитивно характеризує діяльність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2023 році і може пояснюватись зростання попиту та цін на продукцію підприємства.

В-цілому, за період 2022-2023 рр. підприємство працює збитково. Чистий збиток в 2022 році порівняно з 2021 роком складає 29683 тис. грн, в 2023 році порівняно з 2022 роком чистий збиток знижується на 17580 тис. грн. або на 59,2% і складає 12103 тис. грн.

Чисельність працівників ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшується на 299 осіб, в 2023 році порівняно з 2022 роком зростає на 24 особи.

Продуктивність праці персоналу та фондівіддача в 2023 році зростають. Рентабельність продажу, рентабельність активів та рентабельність власного капіталу в 2023 році знижуються. Зниження показників рентабельності негативно характеризують ефективність діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за досліджуваний період.

У цілому, діяльність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр. можна охарактеризувати як недостатньо ефективну, не дивлячись на динаміку зростання чистого доходу від реалізації в 2023 році. Негативним є те, що підприємство в 2022-2023 рр. отримує чисті збитки. Незначно покращує ситуацію зростання показників ефективності використання необоротних та оборотних активів, персоналу та рентабельності продажу в 2023 році, що

свідчить про зростання ефективності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

Аналіз прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» проводився в декілька етапів. Спочатку була досліджена динаміка зміни прибутку від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», яка показує, що в 2022 році підприємство отримує збиток від реалізації продукції, який склав 29683 тис. грн., в 2023 році в порівнянні з 2022 роком збиток від реалізації скорочується на 17580 тис. грн. За 2021-2023 рр. ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» постійно збільшує інші операційні витрати, в 2023 році в порівнянні з 2022 роком зросли адміністративні витрати та витрати на збут, що також негативно вплинуло на прибуток від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в сторону його зменшення.

Аналіз формування чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» показав, що за 2022 рік чистий збиток ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» склав -23464 тис. грн, а 2023 році у порівнянні із показником за 2022 рік зменшився на 8742 тис. грн., що є позитивним фактором.

Результати аналізу розподілу прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» показали, що 67,79 % чистого прибутку залишилися нерозподіленими у 2021 році. У 2023 р. весь непокритий збиток зменшив суму нерозподіленого підприємства.

Аналіз показників рентабельності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» свідчить про погіршення ефективності діяльності підприємства за 2021-2023 рр., оскільки підприємство отримає чистий збиток і майже всі показники рентабельності мають від'ємний знак, тобто прибутковість підприємства падає.

3 РОЗРОБКА ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПРАТ «ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА»

3.1 Удосконалення процесу організації управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Механізм управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» являє собою сукупність взаємопов'язаних елементів, кожен з яких виконує конкретну функцію. Їх спільна дія в поточних умовах забезпечує досягнення основної мети механізму – отримання прибутку очікуваного розміру.

Дослідження прибутку підприємства ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» дозволило сформувати концепцію механізму управління, визначити його призначення, завдання, принципи формування, а також ролі та результати діяльності кожного зі структурних елементів механізму.

Загальний механізм управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» представлений на рисунку 3.1. Згідно з цією схемою, підприємство реалізує політику максимізації прибутку, яка включає:

- управління формуванням прибутку;
- управління розподілом прибутку.

Відповідно до рисунку 3.1, політика управління формуванням прибутку повинна включати такі елементи:

- розробка політики управління прибутком в процесі операційної діяльності;
- розробка політики управління прибутком в процесі фінансової діяльності;
- розробка політики управління прибутком в процесі інвестиційної діяльності.

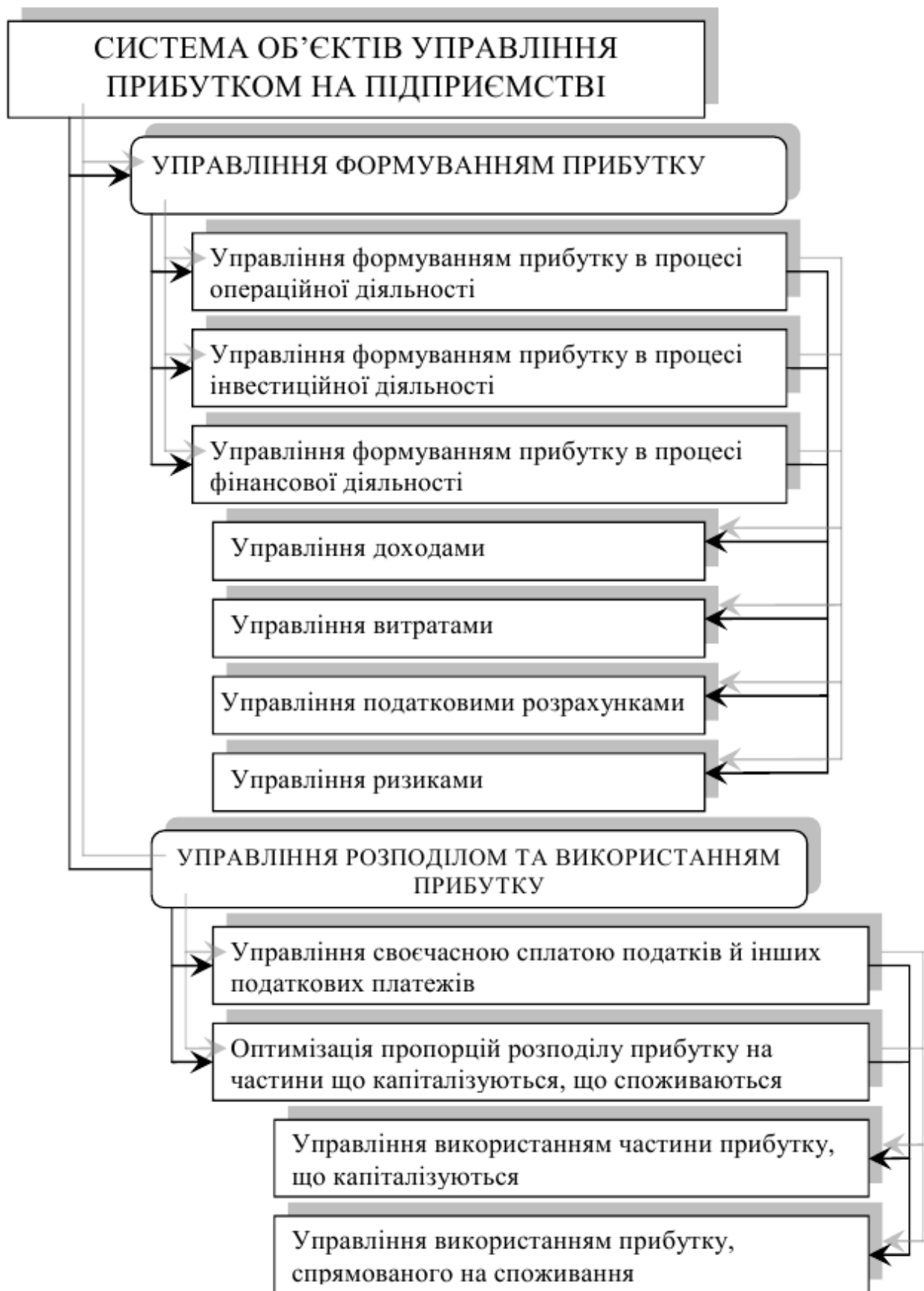


Рисунок 3.1 – Схема багаторівневої функціональної системи управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Політика управління розподілом прибутку повинна включати:

- управління своєчасною сплатою податків та інших обов'язкових платежів з прибутку;
- оптимізацію пропорцій розподілу прибутку між капіталізованою частиною та частиною, що споживається.

Розглянемо детальніше основні напрямки політики управління прибутком на ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», спрямовані на підвищення прибутковості.

Операційна діяльність є найважливішим видом діяльності для будь-якого підприємства, оскільки вона забезпечує понад 60-80% загального прибутку. В процесі операційної діяльності підприємство отримує дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а після відрахування витрат, що формують собівартість та інших операційних витрат, отримує фінансовий результат (прибуток чи збиток) від операційної діяльності.

Головними чинниками, що впливають на фінансовий результат операційної діяльності, є ціна продукції, обсяги та структура товарообігу, а також витрати. Аналіз взаємозв'язку цих показників дозволяє виявити резерви підвищення прибутку та розробити виробничу програму відповідно до результатів аналізу.

Отже, рівень ринкових цін є найважливішим фактором, що впливає на дохід від реалізації продукції та послуг ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», а отже, і на величину операційного прибутку.

Однак, на конкурентному ринку можливості управління ціною значно обмежені. В сучасних умовах економіки ціна на ринку формується під впливом попиту та пропозиції. Закони ринку та конкурентна боротьба не дозволяють виробнику встановлювати ціну виключно на свій розсуд – вона вирівнюється ринковими важелями, що обмежує можливості виробника впливати на цей фактор.

Стратегія підприємства щодо покращення структури товарообігу передбачає впровадження цілеспрямованих заходів на основі аналізу ринку та

прогнозів щодо впровадження нових продуктів чи послуг. Іншим важливим аспектом у сучасному бізнес-середовищі є доступність каналів збуту, причому дедалі більше уваги приділяється обслуговуванню внутрішнього ринку.

Значну увагу слід приділяти витратам, пов'язаним з виробництвом, включаючи витрати на транспортування. Собівартість є вагомим показником, який кількісно та якісно відображає результати основної діяльності. Він також служить засобом оцінки рівня виробництва, праці, якості управління тощо. Повна собівартість є основою для визначення цін і безпосередньо впливає на прибуток і прибутковість.

Існують різні методи для зниження витрат і підвищення ефективності підприємства. До них належать:

- 1) скорочення накладних витрат, особливо під час складних ринкових умов;
- 2) реалізація невикористаного обладнання та нематеріальних активів з метою мінімізації амортизаційних відрахувань;
- 3) вибір на користь короткострокового лізингу замість придбання машин і обладнання;
- 4) зменшення окремих комунальних послуг;
- 5) раціоналізація робочої сили шляхом підвищення продуктивності праці шляхом автоматизації.

Ці заходи сприяють досягненню загальної мети максимізації операційної ефективності та розширення економічних можливостей підприємства.

Важливо зазначити, що хоча інвестиційна та фінансова діяльність відіграють певну роль у створенні прибутку, вони є другорядними щодо основної діяльності, зосередженої на операційній діяльності. Інвестиційні зусилля підприємства в першу чергу спрямовані на оновлення та впровадження найбільш ефективних форм інвестицій для підтримки зростання.

Інвестиційна діяльність має бути зосереджена на забезпеченні майбутнього зростання операційного прибутку за трьома ключовими напрямками:

1. Шляхом сприяння збільшенню операційного доходу за рахунок розширення виробничої та комерційної діяльності, наприклад, інвестування в нові методи виробництва для збільшення обсягу реалізованої продукції.

2. Завдяки ефективному управлінню витратами шляхом своєчасного оновлення обладнання та поступового виведення з експлуатації застарілих виробничих фондів і нематеріальних активів.

3. В результаті зростання доходів, отриманих завдяки різноманітним операційним заходам, таким як оренда власних виробничих активів.

Впроваджена на ПРАТ «Вінницька кондитерська фабрика» система управління прибутком функціонує за багаторівневою структурою, де кожен рівень має свою мету. Початковий рівень відповідає за підготовку механізму до дії, роблячи його підготовчим етапом. Другий рівень є вирішальним, оскільки він активує механізм, діючи як тригер для його роботи. Наступні рівні відбуваються за циклічною схемою, причому тривалість кожного циклу визначається умовами підприємства та самим механізмом. Останній контрольний рівень вступає в дію в кінці кожного циклу, ініціюючи початок наступного циклу. Цей циклічний і безперервний характер визначає функціонування механізму.

Успішна робота механізму формування прибутку на ПРАТ «Вінницька кондитерська фабрика» залежить від ретельного вивчення зовнішніх факторів, що впливають на підприємство. Основною метою найвищого рівня, яким є моніторинг зовнішнього середовища, є збір відповідної інформації. Враховуючи значний вплив зовнішніх елементів і обмежень на результати діяльності підприємства та досягнення сприятливих фінансових результатів, обов'язки підрозділу охоплюють надання динамічної інформації щодо ринкових умов, зберігання даних і використання різних моделей для організації та вирішення проблем.

Впроваджуючи аналітичні та організаційні процедури, підприємство гарантує безперебійне функціонування механізму управління прибутком. Виявлення інвестиційних потреб підприємства є основною метою аналітичних процедур, які виконуються як на рівні аналітичного підрозділу, так і на рівні прийняття рішень.

Для того, щоб підприємство функціонувало стабільно, вкрай важливо створити комплексну стратегію, яка забезпечує забезпечення необхідними ресурсами та впровадження ефективної системи управління. Для ефективної організації діяльності підприємства важливо встановити чітку стратегічну місію та конкретні цілі, на які впливають як внутрішні, так і зовнішні фактори.

Цільова норма прибутку – це мінімальний прибуток, якого підприємство повинно досягти, виходячи зі своїх стратегічних цілей. Ця норма прибутку враховує інтереси всіх зацікавлених сторін, залучених до діяльності підприємства, таких як співробітники, акціонери, партнери, органи державної влади та фінансові установи. Підприємству важливо отримати цей прибуток, щоб виконати свої поточні зобов'язання та забезпечити сталий розвиток у теперішньому та майбутньому.

Існує чотири основні категорії інновацій, які сприяють підвищенню прибутку: пропозиція нових і більш прибуткових послуг порівняно з існуючими, вихід на новий ринок продукції, впровадження інноваційних методів виробництва або відкриття нових джерел сировини та матеріалів, а також впровадження організаційних та управлінських інновацій.

Важливо наголосити на необхідності узгодження форм і методів управління з вимогами ринкової економіки. Щоб забезпечити обґрунтоване прийняття рішень, вкрай важливо підтримувати управлінські вибори побудовою економічних і математичних моделей. При розробці моделі ефективного управління підприємством важливо визначити пріоритетність факторів, які найбільше відповідають конкретному контексту.

Для ефективного управління прибутком підприємства можна запропонувати модель прогнозування обсягу товарообігу, доходів і витрат для

оптимізації норми прибутку. Прийняття управлінських рішень є складним і важливим процесом, який включає встановлення стратегічних пріоритетів і реалізацію конкретних заходів для отримання прибутку та контролю витрат. У рамках цього процесу важливою є оцінка показників, які визначають позитивний і негативний вплив на економічну діяльність. Отже, стає необхідним встановити кореляцію між економічними проблемами та статистичними методами, які можуть бути використані для оцінки цих виявлених проблем.

З метою покращення управління діяльністю підприємства можна запропонувати використовувати запас міцності для оцінки впливу на прибуток від зміни обсягу продажів. Ця маржа вказує поріг, за яким може відбутися зниження обсягу продажів без ризику зазнати збитків:

- оптимізувати політику щодо асортименту наявних товарів;
- змінити цінову політику шляхом скорочення постійних і змінних витрат;
- забезпечити оптимізацію політики управління оборотними активами;
- ефективно управляти фінансовими ресурсами підприємства;
- впровадити ефективне управління операційними циклами для підвищення прибутковості.

Розробивши та впровадивши моделі прогнозування обсягів продажів і доходів, створивши механізм управління господарською діяльністю підприємства на основі виявлених тенденцій, можна досягти:

- ритмічності поставок при постачанні тмц, що призводить до зменшення матеріальних запасів і збільшення оборотних коштів;
- стабілізації позицій підприємства на ринку та оптимізації асортименту продукції;
- зменшити дебіторську заборгованість, особливо в категорії іншої дебіторської заборгованості, і залучити фінансово стабільних клієнтів.

Прогрес і просування підприємства тісно пов'язані з формулюванням і реалізацією стратегій і методів ефективного управління процесом отримання і розподілу прибутку.

Стійка прибутковість формується безліччю факторів, які сприяють подоланню несприятливого конкурентного середовища, а також умов, що переважають на ринках виробників і споживачів. Отже, першорядний аспект у формулюванні стратегічного плану управління прибутком полягає у визначенні та визначенні пріоритетів таких факторів, як капіталовкладення, досконалість продукції, домінування на ринку, ефективність праці та ефективне використання цих елементів.

Стратегія розвитку підприємства враховує вплив різних факторів як на загальну фінансово-господарську діяльність, а також конкретні аспекти, такі як основний капітал, оборотний капітал і соціальні питання. Вкрай важливо, щоб усі дії, спрямовані на збільшення прибутку, узгоджувалися з основною метою досягнення сталого розвитку підприємства.

3.2 Використання механізму операційного левериджу в управлінні прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Основними цілями підприємницької діяльності є максимізація прибутку та мінімізація витрат. Враховуючи все зростаючу конкуренцію на внутрішньому ринку, а також кризу в країні, процес управління прибутком і пошук шляхів максимізації прибутку є досить важливим. Одним із механізмів мінімізації витрат, управління прибутками та пошуку можливостей збільшення прибутку є виробничий (операційний) леверидж.

Виробничий (операційний) леверидж – це показник, що характеризує здатність впливати на валовий прибуток шляхом зміни структури витрат і обсягу такої продукції. Ефект операційного левериджу полягає в тому, що будь-яка зміна доходу від продажів завжди призведе до значної зміни прибутку. Цей ефект зумовлений різним ступенем впливу, який динаміка

постійних і змінних витрат справляє на фінансові результати виробничих змін. Чим вищий рівень постійних витрат порівняно зі змінними, тим більший ефект операційного левериджу [33, с. 46].

Бажаний прибуток від реалізації залежить від трьох складових - виробничих і збутових витрат, ціни за одиницю кожного товару та обсягу реалізації. Взаємозв'язок цих компонентів визначається в процесі операційного аналізу, який називається аналізом «Витрати - Об'єм - Прибуток» («Costs-Volume-Profit»), таким чином розкриваючи його сутність – дослідження взаємозв'язку між собівартістю, обсягом продажів, ціною і прибутком, а також пошук можливостей максимізації прибутку, вибираючи найбільш вигідну комбінацію змінних витрат на одиницю продукції, умовно-постійних витрат, ціни та обсягу продажів.

Основою операційного аналізу є поділ витрат на змінні (пропорційні) і умовно-постійні (непропорційні). Змінні витрати – це витрати, які змінюються пропорційно до випуску, наприклад витрати на сировину, електроенергію та паливо (технічні), відрядні розцінки та інші прямі витрати.

Умовно-постійні витрати не змінюються або не змінюються істотно зі зміною обсягів виробництва. До умовно-постійних витрат належать амортизація, відсотки за позикою, орендна плата, адміністративні витрати, погодинна оплата праці, витрати на рекламу, представницькі витрати тощо.

Деякі елементи витрат складаються з постійної та змінної частини (пошта, електроенергія, оплата праці, обслуговування тощо) і називаються змішаними.

У таблиці 3.1 показано вплив зростання та зниження обсягів продажів на змінні та умовно-постійні витрати.

Через наявність умовно-постійних витрат підприємство залишатиметься збитковим при реалізації кожної одиниці продукції (робіт, послуг), прибуток якої включається в ціну реалізації до досягнення певного обсягу реалізації, який буде покривати всі умовно-постійні.

Таблиця 3.1 – Вплив змін обсягів продукції на змінні й умовно-постійні витрати

Обсяг продукції	Змінні витрати		Постійні витрати	
	Загальні	На одиницю продукції	Загальні	На одиницю продукції
Збільшується	Збільшуються	Не змінюються	Не змінюються	Зменшуються
Зменшується	Зменшуються	Не змінюються	Не змінюються	Збільшуються

Операційний аналіз також називають аналізом беззбитковості, оскільки він потребує обчислення суми виручки від продажів або обсягу продажів в натуральному виразі, яка покриває всі витрати - як змінні, так і умовно-постійні витрати, тобто беззбитковість і прибуток дорівнює нулю.

Виручка (обсяг продажів в натуральному виразі) забезпечує комплексне покриття всіх витрат (змінних і умовних) і нульового прибутку, і може називатись: нульова точка прибутку, або точка беззбитковості, або «поріг» рентабельності.

Коли фактичний дохід перевищує «поріг», підприємство стає прибутковим. Чим більше перевищення, тим більше запас фінансової стійкості підприємства і тим більше прибуток. Запас фінансової стійкості підприємства – це різниця між фактичним (або запланованим) доходом від продажів і «точкою беззбитковості». Чим вище «поріг» рентабельності, тим важче його перевершити. Його зниження може бути досягнуто різними способами: збільшенням цін, обсягів, зниженням змінних і умовно-постійних витрат.

За допомогою операційного аналізу фінансові менеджери можуть знайти найбільш вигідне поєднання змінних витрат і умовно-постійних витрат, цін і продажів. Наприклад, іноді краще знизити ціну, тим самим збільшивши кількість проданої продукції, а іноді краще підвищити деякі умовно-постійні витрати (наприклад, витрати на рекламу), тим самим збільшивши продажі.

Бізнес-аналіз використовує розрахунок проміжних фінансових результатів підприємства, які є результатом продажів після відшкодування

змінних витрат. Цей показник називається валовою маржою (або граничним доходом) і розраховується як різниця між доходом і змінними витратами.

Отже, валова маржа є джерелом прибутку та постійних витрат. Завдання фінансового менеджера – покращити норму валової маржі. Найкращим варіантом є поєднання низьких умовно-постійних витрат з високою валовою прибутковістю.

Необхідно враховувати так званий ефект операційного важеля, який, у свою чергу, пов'язаний з існуванням умовно-постійних витрат, що проявляється в тому, що будь-яка зміна виручки від реалізації завжди призводить до більшої зміни прибутку.

Чим вища частка умовно-постійних витрат, тим більша швидкість зміни прибутку при зміні виручки. Тобто підприємство з високим відсотком постійних витрат збільшуватиме прибуток у міру зростання доходу, але різко знижуватиметься у міру зниження доходу, значно випереджаючи зниження доходу — така компанія незабаром стане збитковою.

Сила операційного левериджу ($P_{o.v.}$) показує, який на скільки відсотків зміниться прибуток при зміні доходу на 1 %:

$$P_{o.v.} = \frac{\text{Валова маржа}}{\text{Прибуток}}. \quad (3.1)$$

Механізм операційного левериджу передбачає розрахунок точки беззбитковості для всього підприємства і кожного продукту, оцінку «резерву міцності» та розрахунок ефекту операційного левериджу.

Збільшення запасу міцності свідчило б про зміцнення фінансового стану підприємства, зниження – це зниження витрат, підвищення відпускних цін і зміну співвідношення між продажами окремих товарів.

Чим вищий рівень операційного левериджу, тим швидше змінюється (збільшується, зменшується) прибуток підприємства зі зміною обсягу продажів. Подальші дії залежатимуть від прогнозів продажів.

Оскільки ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» реалізує не один вид продукції, а певний асортимент, розрахувати точку беззбитковості кожного виду продукції є досить важко, тому проведемо розрахунок в цілому по підприємству (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Розрахунок показників операційного левериджу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показник	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	2022 від 2021		2023 від 2022	
				+, -	%	+, -	%
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1951879	2035396	2604874	83517	4,3	569478	28,0
2. Сукупні витрати підприємства, тис. грн.	1645099	2063820	2626337	418721	25,5	562517	27,3
3. Змінні витрати, тис. грн.	1220813	1574892	2109592	354079	29,0	534700	34,0
4. Постійні витрати, тис. грн.	424286	488928	516745	64642	15,2	27817	5,7
5. Маржинальний дохід, тис. грн.	731066	460504	495282	-270562	-37,0	34778	7,6
6. Коефіцієнт маржинального доходу	0,375	0,226	0,190	-0,148	-39,6	-0,036	-16,0
7. Відсоток маржинального доходу	37,5	22,6	19,0	-14,8	-39,6	-3,6	-16,0
8. Точка беззбитковості (поріг рентабельності)	1132805	2161028	2717756	1028224	90,8	556728	25,8
9. Запас фінансової стійкості, тис. грн.	819074	-125632	-112882	-944707	-115,3	12750	-10,1
10. Запас фінансової стійкості, %	42,0	-6,2	-4,3	-48,1	-114,7	1,8	-29,8
11. Прибуток, тис. грн.	306780	-28424	-21463	-335204	-109,3	6961	-24,5
12. Сила впливу операційного левериджу	2,38	-16,20	-23,08	-18,58	-779,9	-6,87	42,4

Аналіз проведених розрахунків показників операційного левериджу дозволяє зробити такі висновки: чистий дохід від реалізації продукції в 2022 році в порівнянні з 2021 роком зріс на 83517 тис. грн. (4,3%). Чистий дохід від реалізації у 2023 році в порівнянні з 2022 роком зріс на 569478 тис. грн. (28%). У 2022 році порівняно з 2021 роком сукупні операційні витрати зросли на

418721 тис. грн. (25,5%), порівнюючи 2023 рік з 2022 роком можна побачити, що витрати зросли на 562517 тис. грн. (27,3%).

Змінні витрати ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022 році зросли на 354079 тис. грн. (29%) в порівнянні з 2021 роком і зросли в 2023 році на 534700 тис. грн. (34%) в порівнянні з 2022 роком. Постійні витрати мають таку ж тенденцію зміни: в 2022 році в порівнянні з 2021 роком зросли на 64642 тис. грн. (15,2%) і в 2023 році на 27817 тис. грн. (5,7%) в порівнянні з 2022 роком. Чим більша частка постійних витрат у загальних витратах, тим очевидніший вплив операційного левериджу. Зменшення постійних витрат (накладних витрат) на певну величину призводить до зміщення точки беззбитковості вліво, збільшуючи прибуток і зменшуючи розмір операційного важеля. Тому можна сказати, що зниження постійних витрат є основним питанням управління витратами.

Така зміна чистого доходу і змінних витрат підприємства призвела до зниження маржинального доходу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»: в 2022 році в порівнянні з 2021 роком на 270652 тис. грн. (37%), в 2023 році в порівнянні з 2022 роком маржинальний дохід зріс на 34778 тис. грн. (7,6%).

Точка беззбитковості в 2021 році дорівнює 1132805 тис. грн., у 2022 році зростає до 2161028 тис. грн., а в 2023 році – до 2717756 тис. грн. Отже, якщо ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» реалізовує вказані обсяги продукції, тоді воно повністю відшкодовує свої витрати і за умови перевищення обсягів реалізації точки беззбитковості починає отримувати прибуток. Тобто, ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022-2023 рр. працює збитково, оскільки точка беззбитковості перевищує обсяг реалізованої продукції і не може беззбитково знизити обсяг реалізованої продукції, що є негативним в діяльності підприємства.

Оскільки обсяг реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2022-2023 рр. менше за точку беззбитковості, то діяльність підприємства є збитковою. Прибуток ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» у 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 335204 тис. грн. Значно вплинуло на

зниження прибутку збільшення сукупних витрат. У 2023 році збиток від реалізації становив 21463 тис. грн., що на 6961 тис. грн. менше ніж у 2022 році.

Якщо перевищено поріг рентабельності, частка постійних витрат у загальних витратах зменшується, а вплив операційного левериджу зменшується. І навпаки, збільшення частки постійних витрат збільшує вплив операційного левериджу.

У 2021 році запас фінансової стійкості ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» становив 819074 тис. грн., зменшився до -125632 тис. грн. у 2022 р. і в 2023 р. склав -112882 тис. грн. Динаміка запасу фінансової стійкості свідчить про те, що у 2023 році ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» перебуває в менш стабільній та міцнішій позиції порівняно з 2021 роком.

Сила впливу операційного левериджу в 2021 році свідчить про те, що зміна обсягів реалізації на 1 % спричинить зміну прибутку на 2,38 %. В 2022 році зміна обсягу реалізації на 1 % викличе зростання збитків – на 16,2 %. Отже, це підтверджує зростання постійних витрат. В 2023 році зміна обсягу реалізації на 1 % викличе зміну збитку підприємства на 23,08 %, тобто змінні витрати в структурі витрат підприємств зросли, що спричиняє стрімкішу зміну обсягу збитку в залежності від зміни обсягів реалізації.

Отже, оцінка операційного левериджу показує, що підприємство ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022-2023 рр. працює збитково та не має запасу фінансової стійкості, а певний ефект операційного левериджу буде передбачати зміни збитків на основі зміни обсягів продажів.

Розрахункова потужність операційного левериджу з урахуванням тенденцій минулих років рекомендована при плануванні фінансово-економічних результатів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» . Тому фінансові менеджери підприємства повинні постійно контролювати запас фінансової стійкості, знаходити шляхи зниження витрат, приймати гнучку цінову політику, збільшувати обсяги продажів. У звітному 2023 році обсяг продажів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» менше за порогове

значення, тому керівництву підприємства потрібно розробити систему заходів щодо зростання прибутків.

Таким чином, для удосконалення управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» запропоновано реалізувати на підприємстві механізм управління прибутку шляхом розробки політики максимізації прибутку. Для організації ефективної діяльності підприємства потрібно визначати стратегічну місію і відповідні цілі для її досягнення, які створюються під впливом внутрішнього і зовнішнього середовища.

Також рекомендується прийняти механізм операційного левериджу. Оцінка операційного левериджу показує, що ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022-2023 рр. працює збитково, оскільки точка беззбитковості перевищує обсяг реалізованої продукції і не може беззбитково знизити обсяг реалізованої продукції, що є негативним в діяльності підприємства. Підприємство не має запасу фінансової стійкості, а певний ефект операційного левериджу буде передбачати зміни збитків на основі зміни обсягів продажів.

Розрахункова потужність операційного левериджу з урахуванням тенденцій минулих років рекомендована при плануванні фінансово-економічних результатів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

ВИСНОВКИ

У процесі виконання бакалаврської дипломної роботи було розроблено теоретичні і методичні положення, наукові і практичні рекомендації щодо удосконалення системи управління прибутком підприємства, що дало змогу зробити наступні висновки.

1. Прибуток є основним узагальнюючим показником фінансових результатів і господарської діяльності підприємства є насамперед виробнича категорія, що характеризує відносини, що складаються в процесі суспільного виробництва.

З одного боку, прибуток підприємств є основним джерелом фінансового розвитку, матеріально-технічних ресурсів і соціального розвитку трудових колективів, а з іншого – важливим джерелом створення державного бюджету та деяких позабюджетних фондів. На цій основі він побудував систему розподілу та використання прибутку.

2. Управління прибутком – це система правил і методів розробки та реалізації управлінських рішень, що стосуються всіх основних аспектів її формування, розподілу та використання на підприємстві.

Основною метою управління прибутком є максимальне підвищення добробуту власників бізнесу в поточному та майбутньому періоді. Ця головна мета – забезпечити одночасне узгодження інтересів власників з інтересами держави та персоналу.

Процес управління прибутком підприємства ґрунтується на певному механізмі, який являє собою систему базових елементів, що регулюють процес розробки та реалізації управлінських рішень щодо його формування, розподілу та використання.

Тільки дієвий механізм управління прибутком підприємства, тобто його правильне формування та використання, дозволяє йому в повній мірі реалізувати поставлені перед ним цілі та завдання, допомагає ефективно виконувати функції цього управління.

3. Для підвищення ефективності діяльності підприємства необхідно обґрунтувати прийняття рішень, що є основним інструментом при аналізі прибутку будь-яким методом. Правильне рішення є найважливішим аспектом у розвитку підприємства та його фінансовому зростанні.

4. Аналіз основних фінансово-економічних показників ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» показав, що діяльність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр. можна охарактеризувати як недостатньо ефективну, не дивлячись на динаміку зростання чистого доходу від реалізації в 2023 році. Негативним є те, що підприємство в 2022-2023 рр. отримує чисті збитки. Незначно покращує ситуацію зростання показників ефективності використання необоротних та оборотних активів, персоналу та рентабельності продажу в 2023 році, що свідчить про зростання ефективності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

5. Аналіз прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» проводився в декілька етапів. Спочатку була досліджена динаміка зміни прибутку від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», яка показує, що в 2022 році підприємство отримує збиток від реалізації продукції, який склав 29683 тис. грн., в 2023 році в порівнянні з 2022 роком збиток від реалізації скорочується на 17580 тис. грн. За 2021-2023 рр. ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» постійно збільшує інші операційні витрати, в 2023 році в порівнянні з 2022 роком зросли адміністративні витрати та витрати на збут, що також негативно вплинуло на прибуток від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в сторону його зменшення.

Аналіз формування чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» показав, що за 2022 рік чистий збиток ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» склав -23464 тис. грн, а 2023 році у порівнянні із показником за 2022 рік зменшився на 8742 тис. грн., що є позитивним фактором.

Результати аналізу розподілу прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» показали, що 67,79 % чистого прибутку залишилися

нерозподіленими у 2021 році. У 2023 р. весь непокритий збиток зменшив суму нерозподіленого підприємства.

Аналіз показників рентабельності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» свідчить про погіршення ефективності діяльності підприємства за 2021-2023 рр., оскільки підприємство отримає чистий збиток і майже всі показники рентабельності мають від'ємний знак, тобто прибутковість підприємства падає.

6. Для удосконалення управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» запропоновано реалізувати на підприємстві механізм управління прибутку шляхом розробки політики максимізації прибутку. Для організації ефективної діяльності підприємства потрібно визначати стратегічну місію і відповідні цілі для її досягнення, які створюються під впливом внутрішнього і зовнішнього середовища.

7. Також рекомендується прийняти механізм операційного левериджу. Оцінка операційного левериджу показує, що ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» в 2022-2023 рр. працює збитково, оскільки точка беззбитковості перевищує обсяг реалізованої продукції і не може беззбитково знизити обсяг реалізованої продукції, що є негативним в діяльності підприємства. Підприємство не має запасу фінансової стійкості, а певний ефект операційного левериджу буде передбачати зміни збитків на основі зміни обсягів продажів.

Розрахункова потужність операційного левериджу з урахуванням тенденцій минулих років рекомендована при плануванні фінансово-економічних результатів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Власова Н. О., Мелушова І. Ю. Ефективність формування фінансових результатів підприємств роздрібної торгівлі: монографія. – Харків : ХДУХТ, 2008. 259 с.
2. Онисько С. М, Лизак М. П. Дослідження економічної сутності категорії «прибуток»; Study of economic essence of «profit» category. *Економічний вісник*. 2020. №1 (69). С. 58-65.
3. Економічна енциклопедія: у трьох томах, т. 2 / За ред. С. В. Мочерний та ін. Київ, 2002. 952 с.
4. Вакульчик О. М., Протасова Є. В., Нечаєва А. А. Фінансовий результат підприємства: економічна сутність, особливості визначення та аналізу. *Бізнеснавігатор*. 2019. №1. С. 162-168.
5. Піскун А. Економічна сутність фінансового результату підприємства. *Наукові перспективи*. 2023. № 2 (32).
6. Іщенко Н. А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування. *Бізнес Інформ*. 2020. № 5. С. 388-393.
7. Степаненко О. І., Степаненко О. І. Інтерпретація обліково-економічної категорії «фінансові результати», їх класифікація. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. Випуск 41. С. 112-117.
8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15> (дата звернення 10.04.2024).
9. Податковий кодекс України від 02.12.2019 № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 15.05.2022).
10. Ткаченко Т. П. Організаційно-економічний механізм забезпечення прибутковості підприємства. *Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"*. 2018. № 11. С. 192-197.

11. Савіцький А. В. Сутнісно-змістовне трактування поняття "прибутковість підприємства" та специфіка управлінських рішень щодо її підвищення. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2017. Вип. 1(2). С. 21-25.

12. Грознецька Л., Мисенко К. Прибуток суб'єктів господарювання – важлива категорія ринкової економіки. *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління*. 2020. Вип. 35. С. 174-181.

13. Николишин С. Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним. *Молодий вчений*. 2017. № 2. С. 299-303.

14. Корбутяк А., Привалов А. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання. *Молодий вчений*. 2023. № 5 (117). С. 149-153.

15. Белінська С.М., Крисіна І.О. Управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9879> (дата звернення: 17.05.2024).

16. Павлюк І.О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 1. С. 84-88.

17. Жигалкевич Ж.М., Фісенко Е.С. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємства. *Економіка і суспільство*. 2016. Випуск 4. С. 145–148.

18. Ярова Л. Г. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах. *International scientific journal «Internauka». Series: Economic sciences*. 2021. №2 (4 (48)). С.23-28.

19. Боденчук Л., Боденчук С., Нідельчу В. Формування системи управління прибутком підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 50. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2383/2304> (дата звернення: 17.05.2024).

20. Попович Д. В., Славчаник О. Р. Удосконалення системи управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємств. *Молодий вчений*. 2018. № 2. С. 746-749.
21. Ачкасова Л. М. Система управління ефективністю діяльності підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. 2023. Випуск 41. С. 5-17.
22. Ларіонова К., Капінос Г. Механізм управління прибутком підприємства. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 1. С. 120-128.
23. Пиріг Д. В. Удосконалення підходів до формування механізму управління прибутком підприємства. *Збірник наукових статей магістрів. Навчально-науковий інститут денної освіти*. Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 262-267.
24. Мельник Г. С., Нестерук А. А. Теоретичні засади розробки механізму управління формуванням прибутку підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 4. С. 458-462.
25. Норд Г. Л. Апробація механізму формування обліково-аналітичної системи управління фінансовими результатами. *Агросвіт*. 2018. № 12. С. 34-41.
26. Воронкова Т.Є., Безпалько Н.Ю. Шляхи підвищення прибутковості підприємства в умовах нестабільного середовища. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 19. С. 42-44.
27. Подокопна О. М., Приставчук К. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. № 6(1). С. 142-145.
28. Глушко А. Д., Грачова А. О. Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/36.pdf (дата звернення 15.04.2024).

29. Пастернак М. М. Загальна методика аналізу Звіту про фінансові результати. *Бізнес Інформ*. 2017. № 4. С. 313-317.
30. Ночовна Ю. О. Особливості розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності за національними та міжнародними стандартами. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2018_11_65 (дата звернення: 20.05.2024).
31. Павелко О. В., Гарапко Н. І. Організація аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами основної діяльності будівельних підприємств. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2020. Вип. 2. С. 148-164.
32. Петрова М. Г. Аналіз чинників, які впливають на фінансові результати сільськогосподарських підприємств. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. Вип. 4. С. 220-227.
33. Мартинюк О. В., Гречко А. В. Економічне обґрунтування напрямів підвищення ефективності управління процесом формування прибутковості підприємства на прикладі ТОВ «Альфа-синтез». *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 2. С. 45-50.
34. Буртняк І. В. Моделювання процесу управління прибутком підприємства. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2019. Вип. 11(2). С. 138-144.

Додаток А

ПРОТОКОЛ ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА НАЯВНІСТЬ ТЕКСТОВИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ

Назва роботи: УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ
ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА «ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА»)

Тип роботи: БДР
(БДР, МКР)

Підрозділ кафедра підприємництва, логістики та менеджменту
(кафедра, факультет (інститут), навчальна група)

Показники звіту подібності Unichesk

Оригінальність	82,4 %	Схожість	17,6 %
----------------	--------	----------	--------

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне)

- ☒ Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.
- ☐ Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.
- ☐ Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Особа, відповідальна за перевірку _____ Пілявоз Т. М.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Ознайомлені з повним звітом подібності, який був згенерований системою Unichesk щодо роботи.

Автор роботи _____ Вергелес А. С.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Керівник роботи _____ Пілявоз Т. М.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Додаток Б

Фінансова звітність ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Дата звіту 28.02.2024
 Період 2023 рік, 12 міс
 Бухгалтер [Чемериська Ірина Борисівна](#)
 КАТОТТГ UA05020030010063857
 Кількість працівників 1 839

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 за 2023 рік

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи	1000	1 251	884
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	3 638	3 992
накопичена амортизація	1002	2 387	3 108
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	
Основні засоби	1010	3 836 971	3 919 322
первісна вартість	1011	6 576 922	7 055 125
знос	1012	2 739 951	3 135 803
Інвестиційна нерухомість	1015	23 555	22 832
первісна вартість	1016	29 425	29 425
знос	1017	5 870	6 593
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	14 425	21 520
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	3 876 202	3 964 558
II. Оборотні активи	1100	268 797	140 349
Запаси			
Виробничі запаси	1101	266 945	137 692
Незавершене виробництво	1102	1 501	2 212
Готова продукція	1103	0	
Товари	1104	351	445
Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестрахування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	1125	341 482	384 851

послуги			
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	24 898	5 927
з бюджетом	1135	0	607
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	607
з нарахованих доходів	1140	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	343	310
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	47	345
Готівка	1166	0	
Рахунки в банках	1167	47	345
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	4 275	5 434
Усього за розділом II	1195	639 842	537 823
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	80 230	17 265
Баланс	1300	4 596 274	4 519 646

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 026 876	1 026 876
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	
Додатковий капітал	1410	2 269 400	2 269 400
Емісійний дохід	1411	2 269 400	2 269 400
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	36 544	36 544
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	673 604	658 882
Неоплачений капітал	1425	0	
Вилучений капітал	1430	0	
Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	4 006 424	3 991 702
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	9 321	10 408
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	

у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	9 321	10 408
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	468
товари, роботи, послуги	1615	47 977	158 845
розрахунками з бюджетом	1620	45 053	44 539
у тому числі з податку на прибуток	1621	683	
розрахунками зі страхування	1625	13 566	20 897
розрахунками з оплати праці	1630	50 467	78 005
за одержаними авансами	1635	0	
за розрахунками з учасниками	1640	0	
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	31 475	38 368
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	391 991	176 414
Усього за розділом III	1695	580 529	517 536
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	4 596 274	4 519 646

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2023 рік**

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 604 874	2 035 396
Чисті зароблені страхові премії	2010		0
Премії підписані, валова сума	2011		0
Премії, передані у перестраховування	2012		0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2 351 639	1 866 618
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0
Валовий: прибуток	2090	253 235	168 778
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0
Інші операційні доходи	2120	219 812	27 619
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	99 911	85 241
Витрати на збут	2150	7 068	5 065
Інші операційні витрати	2180	378 171	135 774
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0
збиток	2195	12 103	29 683
Дохід від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	28 772	36 857
Інші доходи	2240		0
Дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	34 413	35 334
Втрати від участі в капіталі	2255		0
Інші витрати	2270	71	288
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0
збиток	2295	17 815	28 448
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	3 093	4 984
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
збиток	2355	14 722	23 464

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445		0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-14 722	-23 464

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	629 248	542 811
Витрати на оплату праці	2505	1 220 963	850 552
Відрахування на соціальні заходи	2510	259 381	181 529
Амортизація	2515	405 092	396 267
Інші операційні витрати	2520	111 653	92 661
Разом	2550	2 626 337	2 063 820

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	4 107 504 000	4 107 504 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	4 107 504 000	4 107 504 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	-0.01
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	-0.01
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0

Дата звіту	27.02.2023
Період	2022 рік, 12 міс
Бухгалтер	Чемериська Ірина Борисівна
КАТОТТГ	UA05020030010063857
Кількість працівників	1 815

Баланс (Звіт про фінансовий стан) за 2022 рік

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи	1000	1 129	1 251
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	2 934	3 638
накопичена амортизація	1002	1 805	2 387
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	
Основні засоби	1010	4 171 029	3 836 971
первісна вартість	1011	6 518 077	6 576 922
знос	1012	2 347 048	2 739 951
Інвестиційна нерухомість	1015	24 279	23 555
первісна вартість	1016	29 425	29 425
знос	1017	5 146	5 870
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	4 107	14 425
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	4 200 544	3 876 202
II. Оборотні активи	1100	113 356	268 797
Запаси			
Виробничі запаси	1101	111 153	266 945
Незавершене виробництво	1102	1 249	1 501
Готова продукція	1103	0	
Товари	1104	954	351
Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестрахування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	370 288	341 482
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	12 169	24 898

з бюджетом	1135	0	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
з нарахованих доходів	1140	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 509	343
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	92	47
Готівка	1166	0	
Рахунки в банках	1167	92	47
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	1 244	4 275
Усього за розділом II	1195	498 658	639 842
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	92 960	80 230
Баланс	1300	4 792 162	4 596 274

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 026 876	1 026 876
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	
Додатковий капітал	1410	2 269 400	2 269 400
Емісійний дохід	1411	2 269 400	2 269 400
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	36 447	36 544
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	697 165	673 604
Неоплачений капітал	1425	0	
Вилучений капітал	1430	0	
Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	4 029 888	4 006 424
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	6 993	9 321
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	

інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	6 993	9 321
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	346 486	47 977
розрахунками з бюджетом	1620	20 671	45 053
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 950	683
розрахунками зі страхування	1625	11 985	13 566
розрахунками з оплати праці	1630	43 038	50 467
за одержаними авансами	1635	0	
за розрахунками з учасниками	1640	0	
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	9 688	31 475
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	323 413	391 991
Усього за розділом III	1695	755 281	580 529
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	4 792 162	4 596 274

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік**

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 035 396	1 951 879
Чисті зароблені страхові премії	2010		0
Премії підписані, валова сума	2011		0
Премії, передані у перестраховування	2012		0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 866 618	1 805 922
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0
Валовий: прибуток	2090	168 778	145 957
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0
Інші операційні доходи	2120	27 619	6 882
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	85 241	91 966
Витрати на збут	2150	5 065	5 436
Інші операційні витрати	2180	135 774	50 180
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		5 257
збиток	2195	29 683	
Дохід від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	36 857	22 969
Інші доходи	2240		0
Дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	35 334	25 005
Втрати від участі в капіталі	2255		0
Інші витрати	2270	288	113
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		3 108
збиток	2295	28 448	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	4 984	-1 158
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		1 950
збиток	2355	23 464	

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445		0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-23 464	1 950

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	542 811	465 978
Витрати на оплату праці	2505	850 552	849 909
Відрахування на соціальні заходи	2510	181 529	182 532
Амортизація	2515	396 267	372 349
Інші операційні витрати	2520	92 661	92 928
Разом	2550	2 063 820	1 963 696

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	4 107 504 000	4 107 504 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	4 107 504 000	4 107 504 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0.01	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0.01	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0

Дата звіту	28.02.2022
Період	2021 рік, 12 міс
Бухгалтер	Чемериська Ірина Борисівна
КАТОТТГ	UA05020030010063857
Кількість працівників	2 114

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
за 2021 рік**

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи	1000	965	1 129
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	2 249	2 934
накопичена амортизація	1002	1 284	1 805
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	
Основні засоби	1010	4 083 603	4 171 029
первісна вартість	1011	6 083 581	6 518 077
знос	1012	1 999 978	2 347 048
Інвестиційна нерухомість	1015	25 002	24 279
первісна вартість	1016	29 425	29 425
знос	1017	4 423	5 146
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	4 107
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	4 109 570	4 200 544
II. Оборотні активи	1100	89 991	113 356
Запаси			
Виробничі запаси	1101	88 720	111 153
Незавершене виробництво	1102	198	1 249
Готова продукція	1103	0	
Товари	1104	1 073	954
Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестраховування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	183 499	370 288
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5 192	12 169
з бюджетом	1135	0	

у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
з нарахованих доходів	1140	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	752	1 509
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	68	92
Готівка	1166	0	
Рахунки в банках	1167	68	92
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	1 079	1 244
Усього за розділом II	1195	280 581	498 658
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	131 687	92 960
Баланс	1300	4 521 838	4 792 162

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 026 876	1 026 876
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	
Додатковий капітал	1410	2 269 400	2 269 400
Емісійний дохід	1411	2 269 400	2 269 400
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	35 819	36 447
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	695 843	697 165
Неоплачений капітал	1425	0	
Вилучений капітал	1430	0	
Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	4 027 938	4 029 888
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	5 692	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7 239	6 993
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	

Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	12 931	6 993
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	1600	0	
Короткострокові кредити банків			
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	0	
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	45 036	346 486
розрахунками з бюджетом	1620	35 462	20 671
у тому числі з податку на прибуток	1621	766	2 950
розрахунками зі страхування	1625	12 678	11 985
розрахунками з оплати праці	1630	46 449	43 038
за одержаними авансами	1635	0	
за розрахунками з учасниками	1640	0	
із внутрішніх розрахунків	1645	5	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	19 748	9 688
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	321 591	323 413
Усього за розділом III	1695	480 969	755 281
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	4 521 838	4 792 162

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік**

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 951 879	1 651 450
Чисті зароблені страхові премії	2010		0
Премії підписані, валова сума	2011		0
Премії, передані у перестраховування	2012		0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 805 922	1 534 681
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0
Валовий: прибуток	2090	145 957	116 769
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0
Інші операційні доходи	2120	6 882	4 530
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	91 966	82 176
Витрати на збут	2150	5 436	4 984
Інші операційні витрати	2180	50 180	23 082
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5 257	11 057
Дохід від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	22 969	45 354
Інші доходи	2240		0
Дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	25 005	51 099
Втрати від участі в капіталі	2255		0
Інші витрати	2270	113	356
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3 108	4 956
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 158	-239
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1 950	4 717

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445		0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 950	4 717

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	465 978	282 813
Витрати на оплату праці	2505	849 909	772 989
Відрахування на соціальні заходи	2510	182 532	165 011
Амортизація	2515	372 349	342 243
Інші операційні витрати	2520	92 928	82 043
Разом	2550	1 963 696	1 645 099

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	4 107 504 000	4 107 504 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	4 107 504 000	4 107 504 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0

Додаток В

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

до бакалаврської дипломної роботи

на тему:

**УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА (НА
ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ВІННИЦЬКА
КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА»)**

Виконав: студент 4 курсу, групи П-20б
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»

Вергелес А. С. _____

Керівник: к.е.н., доцент каф. ПЛМ

Пілявоз Т. М. _____

Вінниця-2024

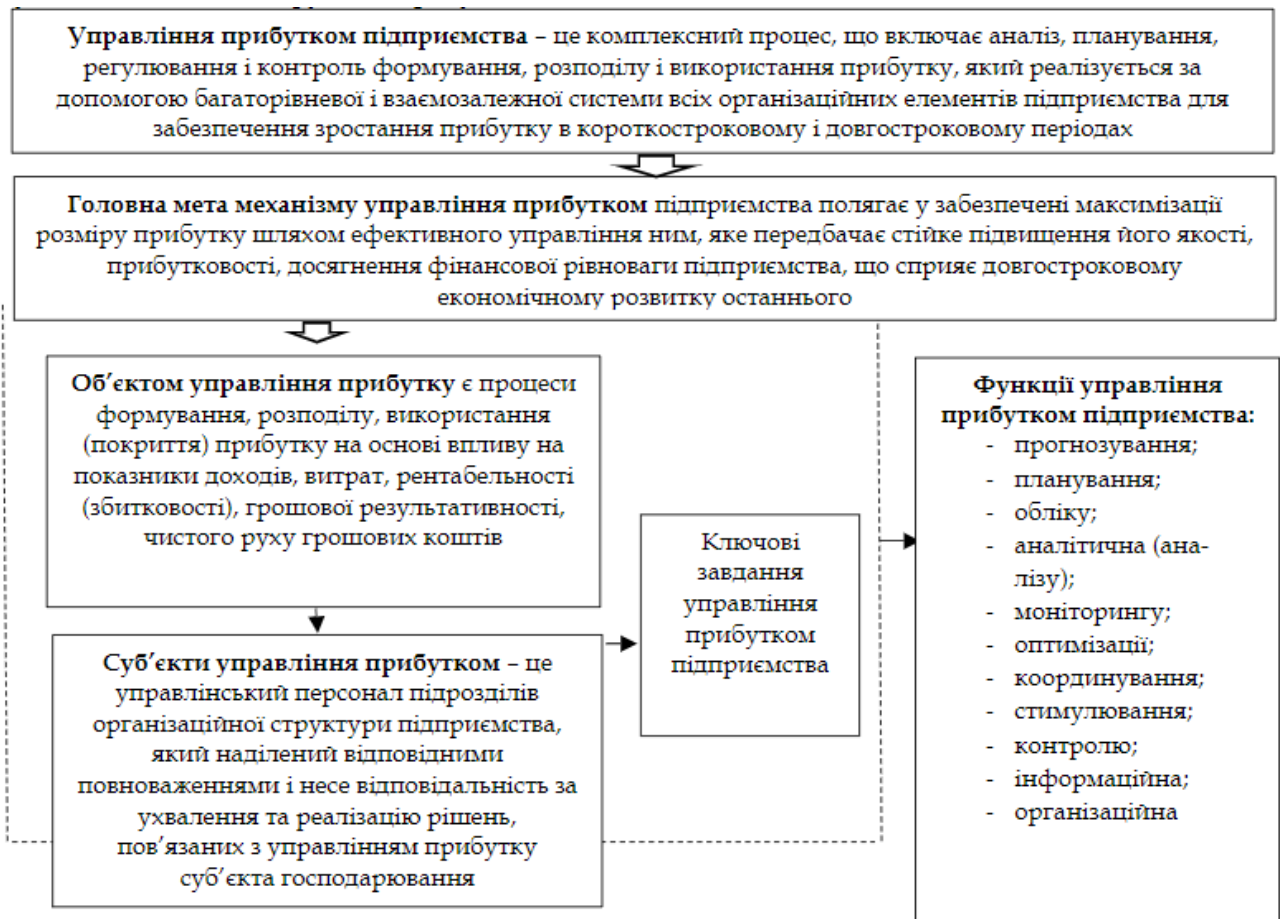


Рисунок 1 – Механізм управління прибутком підприємства

Таблиця 1 – Аналіз кількісних показників фінансово-господарської діяльності
ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за період 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	2022 р. від 2021 р.		2023 р. від 2022 р.	
				Абс.	Від., %	Абс	Від., %
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1951879	2035396	2604874	83517	4,3	569478	28,0
2. Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1903324	1956924	2458618	53600	2,8	501694	25,6
3. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	48555	78472	146256	29917	61,6	67784	86,4
4. Фінансові результати від операційної діяльності, тис. грн.	5257	-29683	-12103	-34940	-664,6	17580	-59,2
5. Чистий прибуток, тис. грн.	1950	-23464	-14722	-25414	-1303,3	8742	-37,3
6. Середньорічна сума валюти балансу, тис. грн.	4657000	4694218	4557960	37218	0,8	-136258	-2,9
7. Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	4155057	4038373	3920380	-116684	-2,8	-117993	-2,9
8. Середньорічна сума оборотних активів, тис. грн.	389619,5	569250	588832,5	179630,5	46,1	19582,5	3,4
9. Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.	4028913	4018156	3999063	-10757	-0,3	-19093	-0,5
10. Середньорічна сума залученого капіталу, тис. грн.	628087	676062	558897	47975	7,6	-117165	-17,3
11. Чисельність персоналу, осіб	2114	1815	1839	-299	-14,1	24	1,3

Таблиця 2 – Аналіз показників ефективності діяльності ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за період 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	2022 р. від 2021 р.		2023 р. від 2022 р.	
				Абс.	Від., %	Абс	Від., %
1. Продуктивність праці, тис. грн /особу	8099,083	9006,177	21177,837	907,094	11,2	12171,66	135,1
2. Фондовіддача, грн.	0,470	0,504	0,664	0,034	7,3	0,16	31,8
3. Фондоозброєність, тис. грн./особу	1965,5	2225,0	2131,8	259,5	13,2	-93,2	-4,2
4. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	5,010	3,576	4,424	-1,434	-28,6	0,848	23,7
5. Рентабельність продажу, %	2,55	4,01	5,95	1,46	57,2	1,94	48,3
6. Рентабельність активів, %	0,04	-0,50	-0,32	-0,54	-1293,7	0,18	-35,4
7. Рентабельність власного капіталу, %	0,05	-0,58	-0,37	-0,63	-1306,5	0,22	-37,0
8. Коефіцієнт покриття на кінець року	0,660	1,102	1,039	0,442	66,9	-0,063	-5,7
9. Коефіцієнт автономії на кінець року	0,841	0,872	0,883	0,031	3,7	0,012	1,3

Таблиця 3 – Аналіз прибутку від реалізації ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)		Відносне відхилення	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1951879	2035396	2604874	83517	569478	4,3	28,0
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1805922	1866618	2351639	60696	485021	3,4	26,0
3. Інші операційні доходи, тис. грн.	6882	27619	219812	20737	192193	301,3	695,9
4. Адміністративні витрати, тис. грн.	91966	85241	99911	-6725	14670	-7,3	17,2
5. Витрати на збут, тис. грн.	5436	5065	7068	-371	2003	-6,8	39,5
6. Інші операційні витрати, тис. грн.	50180	135774	378171	85594	242397	170,6	178,5
7. Повна собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (p.2+p.4+p.5+p.6)	1953504	2092698	2836789	139194	744091	7,1	35,6
8. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн. (p.1+p.3-p.7)	5257	-29683	-12103	-34940	17580	-664,6	-59,2

Таблиця 4 – Аналіз формування чистого прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика» за 2021-2023 рр., тис. грн.

Показники	Роки			Відхилення (+,-)	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Доходи	1981730	2099872	2853458	118142	753586
2. Витрати	1978622	2128320	2871273	149698	742953
3. Фінансовий результат до оподаткування	3108	-28448	-17815	-31556	10633
4. Податок на прибуток	1158	-4984	-3093	-6142	1891
5. Чистий прибуток (збиток)	1950	-23464	-14722	-25414	8742

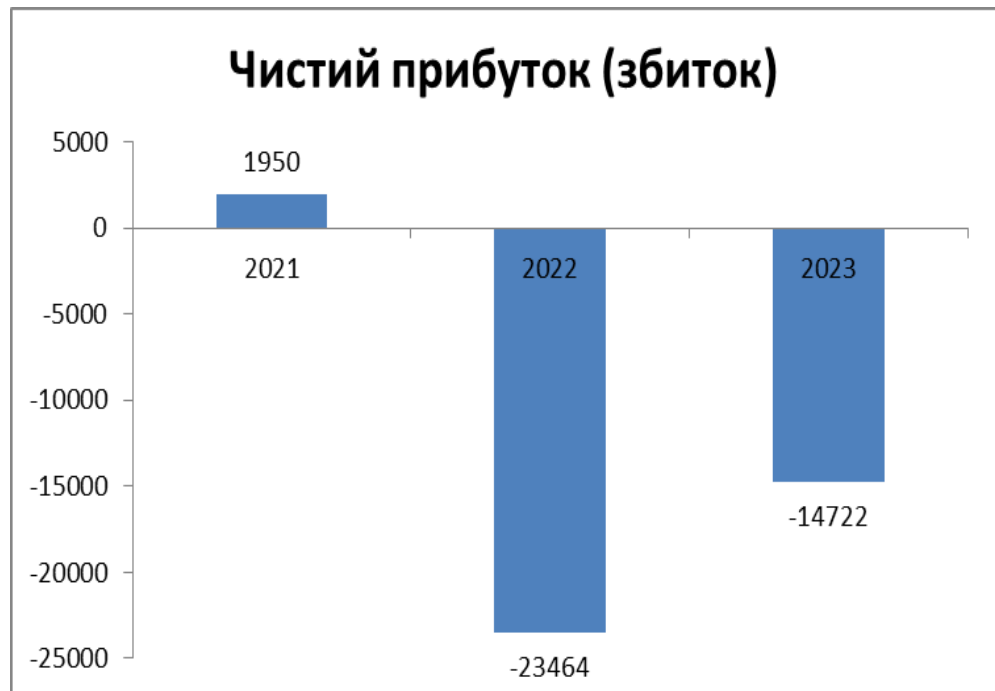


Рисунок 2 – Динаміка зміни чистого прибутку (збитку) ПрАТ
«Вінницька кондитерська фабрика»

Таблиця 5 – Розподіл прибутку ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показник	Роки			Відхилення (+,-)	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	3108	-28448	-17815	-31556	10633
2. Податок на прибуток, тис. грн.	1158	-4984	-3093	-6142	1891
3. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	1950	-23464	-14722	-25414	8742
4. Розподіл чистого прибутку:				0	0
- до резервного фонду, тис. грн.	628	97	0	-531	-97
5. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис. грн.	1322	-23561	-14722	-24883	8839
6. Частка від чистого прибутку, %				0	0
- до резервного фонду	32,21	-0,41	0	-33	0
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	67,79	100,41	100	33	0

Таблиця 6 – Динаміка рівнів показників прибутковості ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показник	Роки			Відхилення (+,-) 2022 від 2021	Відхилення (+,-) 2023 від 2022
	2021	2022	2023		
1. Рентабельність активів, %	0,04	-0,50	-0,32	-0,54	0,18
2. Рентабельність власного капіталу, %	0,05	-0,58	-0,37	-0,63	0,22
3. Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації, %	2,49	3,75	5,16	1,26	1,41
4. Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком, %	0,10	-1,12	-0,52	-1,22	0,60
5. Рентабельність продажу, %	2,49	3,86	5,61	1,37	1,76
6. Рентабельність необоротних активів, %	0,05	-0,58	-0,38	-0,63	0,21
7. Рентабельність позикового капіталу, %	0,31	-3,47	-2,63	-3,78	0,84
8. Рентабельність персоналу, %	92,24	-1292,78	-800,54	-1385,02	492,24

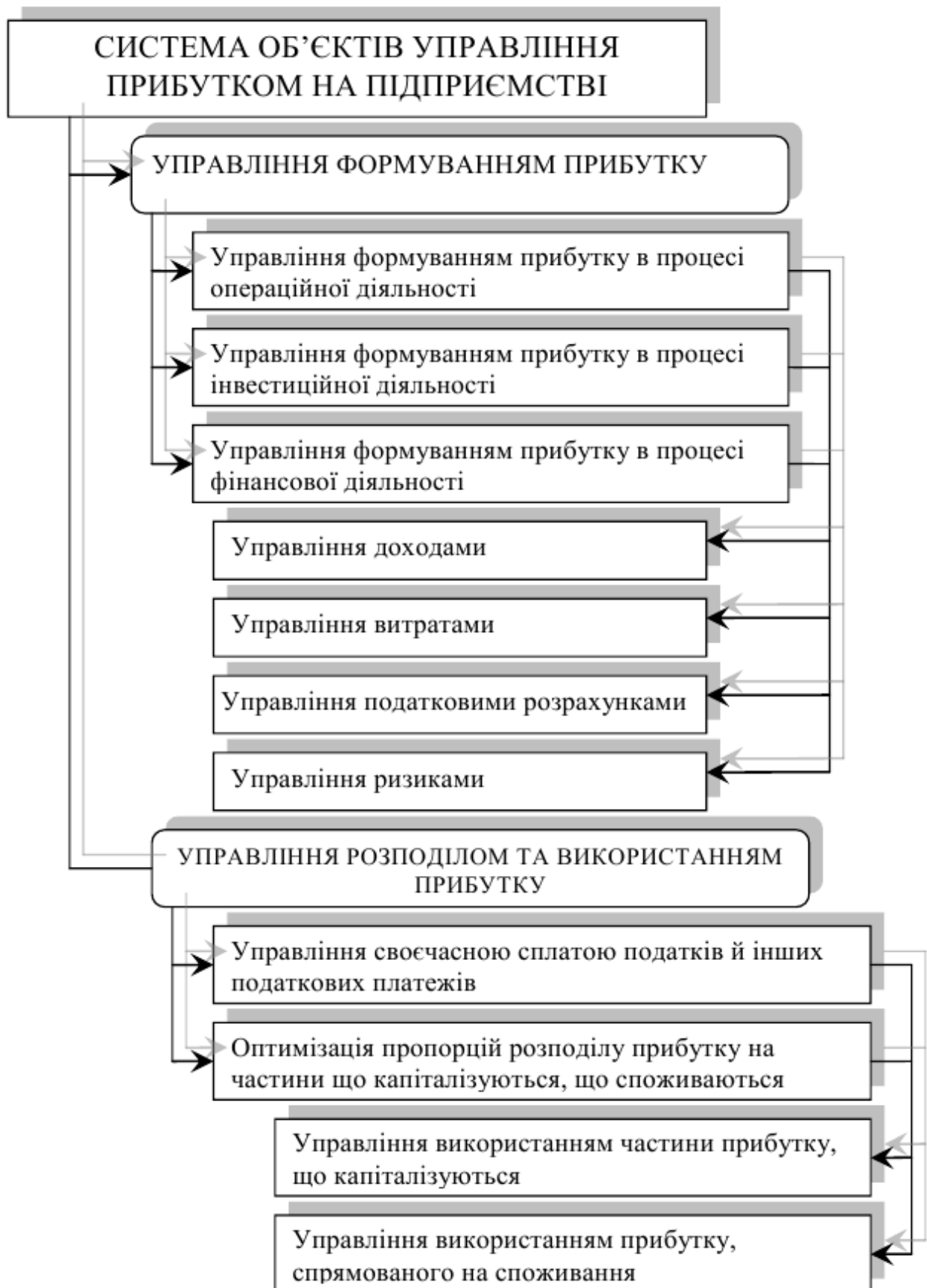


Рисунок 3 – Схема багаторівневої функціональної системи управління прибутком ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Таблиця 7 – Розрахунок показників операційного левериджу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика»

Показник	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	2022 від 2021		2023 від 2022	
				+, -	%	+, -	%
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1951879	2035396	2604874	83517	4,3	569478	28,0
2. Сукупні витрати підприємства, тис. грн.	1645099	2063820	2626337	418721	25,5	562517	27,3
3. Змінні витрати, тис. грн.	1220813	1574892	2109592	354079	29,0	534700	34,0
4. Постійні витрати, тис. грн.	424286	488928	516745	64642	15,2	27817	5,7
5. Маржинальний дохід, тис. грн.	731066	460504	495282	-270562	-37,0	34778	7,6
6. Коефіцієнт маржинального доходу	0,375	0,226	0,190	-0,148	-39,6	-0,036	-16,0
7. Відсоток маржинального доходу	37,5	22,6	19,0	-14,8	-39,6	-3,6	-16,0
8. Точка беззбитковості (поріг рентабельності)	1132805	2161028	2717756	1028224	90,8	556728	25,8
9. Запас фінансової стійкості, тис. грн.	819074	-125632	-112882	-944707	-115,3	12750	-10,1
10. Запас фінансової стійкості, %,	42,0	-6,2	-4,3	-48,1	-114,7	1,8	-29,8
11. Прибуток, тис. грн.	306780	-28424	-21463	-335204	-109,3	6961	-24,5
12. Сила впливу операційного левериджу	2,38	-16,20	-23,08	-18,58	-779,9	-6,87	42,4